

RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusaja number	5-24/284800
Otsuse kuupäev	11.02.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Nortal AS-i vaidlustus Välisministeeriumi riigihankes „Eksporti infosüsteemi arendus- ja hooldustööd“ (viitenumber 284800) Trinidad Wiseman OÜ pakkumuse edukaks tunnistamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Nortal AS, esindajad vandeadvokaadid Erki Fels ja Mari Kelve-Liivsoo Hankija, Välisministeerium, esindaja Magnus Lomp Kolmas isik, Trinidad Wiseman OÜ, esindaja vandeadvokaat Jaana Nõgisto
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 4 ja § 198 lg-de 3 ja 8 alusel

1. Jätta rahuldamata Nortal AS-i vaidlustus Välisministeeriumi riigihankes „Eksporti infosüsteemi arendus- ja hooldustööd“ (viitenumber 284800).
2. Mõista Nortal AS-ilt Trinidad Wiseman OÜ kasuks välja Trinidad Wiseman OÜ lepingulise esindaja kulud 1800 eurot (käibemaksuta).
3. Jätta Nortal AS-i poolt vaidlustusmenetluses kantud kulud tema enda kanda.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg 10 päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 25.10.2024. a avaldas Välisministeerium (edaspidi ka Hankija) avatud hankemenetlusega riigihanke „Eksporti infosüsteemi arendus- ja hooldustööd“ (viitenumber 284800) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks teised riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD), sh Hindamismetoodika kirjeldus (edaspidi Hindamismetoodika), Tehniline kirjeldus (edaspidi TK) ja Raam- ja hankelepingu projekt (edaspidi Leping). Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 27.11.2024. a, esitasid pakkumuse 13 pakkujat, sh Nortal AS ja Trinidad Wiseman OÜ.
2. 27.12.2024. a otsusega tunnistas Hankija muuhulgas edukaks Trinidad Wiseman OÜ pakkumuse.
3. 06.01.2025. a laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Nortal AS-i (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Välisministeeriumi otsusele tunnistada edukaks Trinidad Wiseman OÜ (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus.

09.01.2025. a täiendas Vaidlustaja esitatud vaidlustust uue nõudega.

4. Kooskõlas riigihangete seaduse (edaspidi RHS) § 195 lg-ga 2 ja § 196 lg-dega 1 ja 3 teatas vaidlustuskomisjon 13.01.2025 kirjaga nr 12.2-10/5 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 16.01.2025. a ja neile vastamiseks 21.01.2025. a. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitasid täiendava seisukoha Vaidlustaja ja menetlusculude nimekirja ja Vaidlustaja ning Kolmas isik. Teiseks tähtpäevaks esitas täiendavad seisukohad Hankija. Vaidlustuses nõude või aluse muutmise või täiendamise korral teeb vaidlustuskomisjon sisulise otsuse 35 päeva jooksul puudusteta vaidlustuse laekumisest arvates (RHS § 200 lg 1).

5. Käesolevas vaidlustusasjas on menetlusosalised oma menetlusdokumentides ulatuslikult kajastanud andmeid, mida Vaidlustaja ja Kolmanda isik samas peavad oma ärisaladuseks. RHS ei näe ette, et kogu vaidlustusmenetluse saaks kinniseks kuulutada, vaidlustuskomisjoni otsus tuleb üles laadida riigihangete registrisse.

Kolmanda isiku ja Vaidlustaja ärisaladuse kaitseks on vaidlustuskomisjon koostanud käesolevast otsusest neli versiooni:

1) otsuse täielik versioon, millest ärisaladusi sisaldavaid osi eemaldatud pole, tehakse teatavaks üksnes Hankijale;

2) otsuse versioon, mille jaotisest Menetlusosaliste põhjendused on menetlusosaliste ärisaladust sisaldavad osad välja jäetud ning tähistatud märkega [Vaidlustaja ärisaladus] või [Kolmanda isiku ärisaladus] ning jaotisest Vaidlustuskomisjoni põhjendused on välja jäetud Kolmanda isiku ärisaladust puudutavad osad, tehakse teatavaks Vaidlustajale;

3) otsuse versioon, mille jaotisest Menetlusosaliste põhjendused on menetlusosaliste ärisaladust sisaldavad osad välja jäetud ning tähistatud märkega [Vaidlustaja ärisaladus] või [Kolmanda isiku ärisaladus] ning jaotisest Vaidlustuskomisjoni põhjendused on välja jäetud Vaidlustaja ärisaladust puudutavad osad, tehakse teatavaks Kolmandale isikule;

4) otsuse versioon, millest on eemaldatud nii Vaidlustaja kui Kolmanda isiku ärisaladust puudutavad osad laaditakse üles riigihangete registrisse.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

6. Vaidlustaja, **Nortal AS-i**, vaidlustuses, 09.01.2025. a vaidlustuse täiendustes ja 16.01.2025. a täiendavates seisukohtades põhjendatakse taotlust alljärgnevalt.

6.1. Hankija hindas pakkumusi kahe hindamiskriteeriumi alusel:

1) teenuse tunnihinna maksumus - osakaal 30;

2) teenuse kvaliteet (edaspidi Kvaliteedi kriteerium) - osakaal 70.

27.12.2024. a edukaks tunnistamise otsusega tunnistas Hankija edukaks Kolmas isiku pakkumuse, mis sai 92,29 punkti. Vaidlustaja pakkumusele omistati 86,86 punkti ja see oli paremusjärjestuses teisel kohal.

6.2. Hankija on Vaidlustaja pakkumust ebaõigesti hinnanud. Vaidlustaja pakkumus peaks saama Kvaliteedi kriteeriumi eest maksimumpunktid. Kuna Vaidlustaja pakkumus oli ka maksumuselt soodsam kui Kolmanda isiku pakkumus, tuleb Vaidlustaja pakkumus tunnistada edukaks.

6.3. Vaidlustaja pakkumus sai Kvaliteedi kriteeriumi eest 60 punkti maksimaalsest 70-st. Vaidlustaja pakkumusele anti 10 punkti vähem Kvaliteedi kriteeriumi alakriteeriumi 2 „Töö läbiviimise aja- ja tegevuskava ning ressursside planeerimise realistlikkus ja kooskõla hankija ootustega“ (edaspidi Alakriteerium 2) eest, milles Hankija omistas Vaidlustaja pakkumusele võimalikust 20 punktist 10 punkti.

Punktisumma vähendamise kohta on Hankija esitanud kaks põhjendust. Hankija hinnangul on aja- ja tegevuskavas ebakõlasid, nt on kasutajagruppide vajaduste selgitamiseks jäetud üksnes [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat ning sellega alustatakse Hankija hinnangul liiga hilja, samas kui eelneva dokumentatsiooniga tutvumiseks on Hankija hinnangul ette nähtud liiga pikk aeg. Samuti tundub ärianalüüsi teostamise aeg Hankijale ebarealistlik, kuna ajakavasse on märgitud ühe ärianalüütiku töötunnid [Vaidlustaja ärisaladus] tundi [Vaidlustaja ärisaladus] nädala jooksul.

6.4. Vaidlustaja Hankija põhjendustega ei nõustu ning leiab kokkuvõtlikult:

1) projektidokumentatsiooniga tutvumine enne kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamise alustamist kestab [Vaidlustaja ärisaladus], mis ei ole projekti kogukestust ja mahtu arvestades ebamõistlikult pikk aeg;

2) kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamiseks on jäetud [Vaidlustaja ärisaladus], mitte [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat, nagu Hankija ekslikult arvab. Kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamine algab [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal;

3) ärianalüüsi teostab mitte ainult vastutav IT ärianalüütik vaid ka [Vaidlustaja ärisaladus]. [Vaidlustaja ärisaladus] on ärianalüütiku pädevus, mida Vaidlustaja on kirjeldanud projektimeeskonda tutvustavas osas (vt Vaidlustaja pakkumuse lk 8) ning tõendanud [Vaidlustaja ärisaladus].

6.5. Vaidlustaja on aja- ja tegevuskava kajastanud pakkumuse lisa 1 „Projektiplaan“ (edaspidi Projektiplaan). Pakkumusest nähtub, et Vaidlustaja meeskond asub kasutajagruppide vajadusi välja selgitama juba projekti [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal. Projekti [Vaidlustaja ärisaladus] on ette nähtud korralduslikuks tööks, alusdokumentatsiooni esmaseks analüüsiks, allikmaterjali kaardistamiseks ja järelduste protokollimiseks edasise analüüsi struktuurseks ja sujuvaks jätkumiseks, Vaidlustaja ja Hankija vahelise avakohtumise ettevalmistamiseks, korraldamiseks ja ka läbiviimiseks, samuti projekti osapoolte kaardistamiseks.

Kõik eelnimetatud tegevused peale avakohtumise on seotud projektidokumentatsiooni läbitöötamisega. Projekt on mahukas ning ajaliselt pikk. Seda viib läbi [Vaidlustaja ärisaladus] liikmeline meeskond, kes peab tagama sujuva ja tõhusa omavahelise koostöö. Seda arvestades ei saa pidada [Vaidlustaja ärisaladus] liiga pikaks ajaks. [Vaidlustaja ärisaladus] nädala töö tagab edasise töö struktuursuse ja sujuvuse, nagu Vaidlustaja on selgitanud ka Projektiplaanis.

6.6. Põhjendamatud on Hankija etteheited kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamise kohta. Vaidlustaja alustab nende vajaduste väljaselgitamist koostöös Hankijaga juba projekti [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal (vt Projektiplaan rida 13). Ettevalmistav töö aga algab juba projekti [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal, mil Vaidlustaja saab projekti osapooli kaardistades info analüüsitava lahenduse kasutajate kohta. Hea ettevalmistav töö tagab selle, et kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamine kulgeks võimalikult kiiresti. Optimaalset ajakasutust on Hankija ise nõudnud TK alajaotuse „Aja- ja tegevuskava“ p-is 7. Vaidlustaja on kõik tegevused planeerinud nii, et neid saaks läbi viia paralleelselt teiste tegevustega ning mitme inimese poolt.

6.7. Protsessid on planeeritud üksteisele järgnema loogilises järjekorras. Kasutajagruppide vajaduste kindlakstegemine intervjuude käigus ei saa alata [Vaidlustaja ärisaladus]. Projekti [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal kaardistab Vaidlustaja koostöös Hankijaga kontaktisikute intervjuuerimise, valmistab intervjuud ette ning lepib kontaktisikutega kokku intervjuude toimumise ajad (vt Projektiplaan read 13 ja 15). Intervjuud toimuvad projekti [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal (vt Projektiplaan rida 16). Intervjuude läbiviimise järel koostatakse projekti [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal intervjuutulemustel põhinev kasutajate ootuste ja probleemide analüüs (vt Projektiplaan rida 17).

6.8. Ebaõige on Hankija väide, et kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamine kestab vaid [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat. See kestab [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat (vt Vaidlustaja pakkumus, lk 10, tabel 2; ning Vaidlustaja pakkumuse lisa 1).

6.9. Hankija on leidnud, et *ärianalüüsi teostamise aeg on ebarealistlik, kuna ajakavasse on märgitud ühe ärianalüütiku töötunnid [Vaidlustaja ärisaladus] tundi [Vaidlustaja ärisaladus] nädala jooksul*. Seega peab Hankija ärianalüüsi ebarealistlikuks põhjusel, et tema hinnangul langeb ühele ärianalüütikule liiga suur töökoormus. Hankija on teinud hindamisel vea. Hankija on hindamisotsuse põhjendustes jõudnud vale järelduseni, nagu teostaks [Vaidlustaja ärisaladus] nädala pikkuse ärianalüüsi ainult üks töötaja.

6.10. Hankija ei ole täpsustanud, millist [Vaidlustaja ärisaladus] nädalast vahemikku ta silmas peab. Ebaselge on, kuidas on Hankija saanud ärianalüütiku töötundideks [Vaidlustaja ärisaladus] ning millisesse [Vaidlustaja ärisaladus] nädalasse need tunnid Hankija hinnangul paigutuvad. Seetõttu pole kontrollitav, milliste tööde ja perioodi kohta etteheide on esitatud. Tegelikult ei teosta projektis ärianalüüsi mitte üks, vaid [Vaidlustaja ärisaladus] analüütikut. Vaidlustaja selline lahendus on kooskõlas TK alajaotuse „Aja- ja tegevuskava“ p-iga 7, milles Hankija on nõudnud optimaalset ajakasutust ning võimalusel ühe ülesande täitmist

mitme inimesega paralleelselt. Projektiplaani tulp I „Kokku (h)“ ei kajasta vastutava töötaja tunde kokku, vaid [Vaidlustaja ärisaladus]. Vaidlustaja ei kohustunud Projektiplaanis välja tooma iga projektimeekonna liikme täpseid töötunde.

6.11. Vaidlustaja selgitas pakkumuses, et tema meeskonda kuulub [Vaidlustaja ärisaladus] liiget. Meeskonda on kaasatud [Vaidlustaja ärisaladus] analüütikut, kes [Vaidlustaja ärisaladus] omavad nii äri- kui süsteemianalüütiku kompetentsi, mis võimaldab projekti esimeses neljas etapis jõuda kiiremini kvaliteetse tulemini ning tagada õigeaegne tehnilise lahenduse juurutamine. Seega teostab ärianalüüsi mitte ainult ärianalüütik, vaid ka [Vaidlustaja ärisaladus]. Vaidlustaja tõendas [Vaidlustaja ärisaladus] (vt Vaidlustaja pakkumuse lisa 37), millest nähtub [Vaidlustaja ärisaladus]. Töötunde jagatakse, sest ärianalüütiku rolli täidab [Vaidlustaja ärisaladus] inimest. Sellisel juhul on töökoormus mitte [Vaidlustaja ärisaladus] tundi, vaid suurusjärgus poole võrra väiksem. Hankija ei ole lähtunud hindamisotsuses õigest töökoormusest.

6.12. Hindamismetoodika kohaselt on võimalik maksimaalselt punkte saada siis, kui kirjeldatud ajakava ületab Hankija ootusi ja võimaldab töö lõpptähtaja kiiremat saavutamist. Selleks, et Hankija ootusi täita, ongi Vaidlustaja lähtunud muu hulgas sellest, et töötajad teevad intensiivseid töösprinte.

6.13. 09.01.2025. a esitas Vaidlustaja vaidlustuse täienduse

6.13.1. Vaidlustuskomisjon peaks vaidlustuse läbivaatamisel võtma arvesse täiendavalt ka seda, et Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsus on õigusvastane ka põhjusel, et Hankija hindas valesti Kolmanda isiku pakkumust, omistades Kolmanda isiku pakkumusele Kvaliteedi kriteeriumi eest 67 väärtuspunkti, kuid oleks pidanud sellele omistama mitte rohkem kui 57 punkti.

6.13.2. Lepingu lisa 1 „Nõuded hankelepingut täitma asuva meeskonna koosseisule“ sisaldab alapeatükki „Täiendavad nõuded meeskonnale“. Lisa 1 sissejuhatav osa 1 sätestab: *Täitja võib hankelepingu täitmisse kaasata rohkem projektimeeskonna liikmeid, kuid sel juhul peavad kõik kaasatavad isikud vastama vastavale rollile esitatud tingimustele. Üks isik võib täita ka mitut erinevat rolli, nt tarkvaraarhitekt-analüütik, kuid sellisel juhul peab antud isik täitma igale antud rollile esitatud nõudeid ning peab olema tagatud, et hankelepinguga tellitud tööd saaksid teostatud vastavalt kokkulepitud ajakavale ja kvaliteedinõuetele. Lisa 1 p 13 sätestab: IT ärianalüütiku ja süsteemianalüütiku rolli võib täita üks isik. Mitut rolli täitev töötaja peab sellisel juhul vastama tema poolt täidetavate kõikide rollide tingimustele.*

[Vaidlustaja ärisaladus]

6.13.3. Lepingu lisa 1 lubab Vaidlustajal meeskonda vajadusel ja tellija nõusolekul kaasata ka teisi töötajaid, mh noorem-analüütiku, kelle kvalifikatsioon ei kuulu hindamisele ega tasustamisele. Noorem-analüütiku võib kaasata abitöötajana või – kui tellija poolt tellitud töö olemus seda nõuab – spetsiifilise eksperdina. Sama sätestab ka Lepingu p 3.5: *Täitja võib hankelepingu täitmisse kaasata tellija eelneval kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis antud nõusolekul rohkem projektimeeskonna liikmeid, kuid sel juhul peavad kõik kaasatavad isikud vastama vastavale rollile esitatud tingimustele, välja arvatud juhul, kui kaasatava projektimeeskonna liikme kogemusele ei ole seatud nõudeid (näit: noorem-analüütik) ja tema töö ei ole tasustatud.*

[Vaidlustaja ärisaladus]

6.13.4. Hindamismetoodika p-i 5 kohaselt antakse Kvaliteedi kriteerium eest maksimaalselt 70 punkti, kusjuures hinnatakse kolme erinevat alakriteeriumi:

- 1) projektijuhtimise metoodikat (maksimaalselt 40 punkti);
- 2) töö läbiviimise aja- ja tegevuskava ning ressursside planeerimise realistlikkust ja kooskõla Hankija ootustega (maksimaalselt 20 punkti);
- 3) töö läbiviimise metoodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuse kirjeldust (maksimaalselt 10 punkti).

6.13.5. Hankija omistas Kolmanda isiku pakkumusele Kvaliteedi kriteeriumi eest 67 punkti. Arvestades alakriteeriumide eest saadavaid võimalikke väärtuspunkte, on ilmne, et Kolmanda isiku pakkumusele on omistatud 7 punkti alakriteeriumi „Töö läbiviimise metoodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuse kirjeldus“ alusel.

Järelikult omistas Hankija Kolmanda isiku pakkumusele teiste alakriteeriumide eest maksimaalsed võimalikud väärtuspunktid, s.o vastavalt 40 punkti ja 20 punkti. Vaidlustaja arvates on Hankija omistanud Kolmanda isiku pakkumusele ekslikult kõrged väärtuspunktid alakriteeriumi Projektijuhtimise meetoodika (edaspidi Alakriteerium 1) eest. Kolmanda isiku pakkumusele tulnuks Alakriteeriumi 1 eest omistada maksimaalselt 30 väärtuspunkti.

6.13.6. Alakriteeriumi 1 eest omistatakse 40 väärtuspunkti, kui: *[Pakkumuses] esitatu on eriliselt kõrgetasemeline ja silmapaistev, ületab hankija ootusi ja pakub töö realiseerimiseks olulist täiendavat lisaväärtust. Esitatud nägemus moodustab terviku, on arusaadav, põhjendatud ja realistlik. Kaalutud on alternatiive. Kaetud on projekti õnnestumiseks erinevad vaatenurgad, sh on esitatud arendusmeetoodika ning ettepanekud nt kvaliteedi tagamiseks ja koostöö hoidmiseks. Plaani on arvestatud, kuidas tagada jätkusuutlikkus hankija vaates, sh avaliku sektori eripäradest tulenevad vajadused ja nõuded. Pakkuja on hankija vajadusi igati mõistnud ja ootusi ületanud. Pakkuja on pakkunud välja omapoolseid asjakohaseid ning praktilise väärtusega täiendusi, mis toetavad töö eesmärkide saavutamist. Seeläbi on kirjeldus ületanud ootusi, pakkudes lisaväärtust, mida hankija ei ole osanud esialgsesse ülesandepüstitusse kaasata.*

6.13.7. Vaidlustaja peab tõenäoliseks, et Kolmanda isiku pakkumuses esitatu ei ületanud Hankija ootusi, ei pakkunud Hankijale olulist lisaväärtust ning selles ei kaalutud võimalikke alternatiive. Vaidlustaja kahtleb, kas Kolmanda isiku meetoodika abil on võimalik saavutada kõiki ekspordiportaali seatud eesmärged. Lisaks peab Vaidlustaja tõenäoliseks, et Kolmanda isiku pakkumuses ei ole pakutud sellist lisandväärtust, mida Hankija ei ole osanud ülesandepüstitusse kaasata.

6.13.8. [Vaidlustaja ärisaladus]

6.13.9. Kui Kolmanda isiku pakkumus ei vastanud Alakriteeriumi 1 osas täielikult kirjeldusele, mille alusel saab omistada 40 väärtuspunkti, tulnuks Hankijal omistada Kolmanda isiku pakkumusele selle alakriteeriumi eest 30 väärtuspunkti.

6.14. 16.01.2025. a esitas Vaidlustaja täiendavad seisukohad.

6.14.1. Kolmas isik esitas 15.01.2025. a vastuses väite, et Vaidlustaja ei vaidlustanud hindamisotsust tähtaegselt. Vaidlustaja vaidlustas 06.01.2025. a koos edukaks tunnistamise otsusega ka hindamisotsuse. Kõigile pakkumustele omistatud hindamispunktid sisalduvad edukaks tunnistamise otsuses. Järelikult sisaldab edukaks tunnistamise otsus hindamisotsust. Vaidlustaja põhjendas 06.01.2025. a vaidlustust sellega, et Hankija on teinud vale hindamisotsuse, omistades Vaidlustajale ekslikult liiga madalad hindamispunktid. See viis ebaõige edukaks tunnistamise otsuse tegemiseni. 09.01.2025. a täiendas Vaidlustaja vaidlustust sellega, et tõi välja ka põhjendused, miks Hankija on tema hinnangul omistanud liiga palju hindamispunkte Kolmanda isiku pakkumusele. Seega vastavad Vaidlustaja 09.01.2025. a täiendavad põhjendused RHS § 191 lg 1 eeldustele.

6.14.2. Vaidlustaja pakkumusega vastuolus on Hankija väide, et projektidokumentatsiooniga tutvumine enne kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamist kestab kolm nädalat. Pakkumusest tuleneb selgelt, et [Vaidlustaja ärisaladus].

6.14.3. Ebaõige on Hankija ja Kolmanda isiku seisukoht, et Vaidlustaja on näinud projektidokumentatsiooniga tutvumiseks ette liiga pika aja. Vaidlustaja teeb projekti käigus erinevaid tegevusi paralleelselt. Töö projektidokumentatsiooniga nende kolme nädala jooksul, millele Hankija viitab (vt Projektiplaan, read 6, 7, 11 ja 12), ei hõlma ainult tööd dokumentatsiooniga, vaid tööd kogu pikaajalise projekti algatamisfaasis. Nende tegevuste ajaline maht ei ole suur.

6.14.4. Hankija ja Kolmas isik on ebaõiged seisukohal, et Vaidlustaja ei arvestanud projekti uudsuse ja projektidokumentatsiooni mahuga. Vaidlustaja on Projektiplaani koostamisel arvestanud, et etteantavat alusdokumentatsiooni on vähe. Pakkumuses viidatud dokumentatsiooni hulka on arvestanud ka laiendatud ja iseseisev valdkonna ja seotud kogemuste uurimine. Selle abil teeb Vaidlustaja kindlaks, kuidas sarnaseid tegevusi on mujal maailmas tehtud, koondab kõik Vaidlustaja teistes projektides saadud asjakohased kogemused ja [Vaidlustaja ärisaladus]. Seega on selge, et pakkumuses viidatud projektidokumentatsioon

ei hõlma ainult Hankijalt saadud materjale.

6.14.5. Ebaõige on Hankija seisukoht, et Vaidlustaja pakkumuses ei ole teavet tegevuse kohta vaidlustuses kirjeldatud viisil. Vaidlustaja on pakkumuse p-is 4.1 selgitanud: [Vaidlustaja ärisaladus].

6.14.6. Projektiplaanis rida 6 (*Alusdokumentatsiooni esmane analüüs [---]*) on Vaidlustaja silmas pidanud [Vaidlustaja ärisaladus]. Selle tegevuse ajaline maht on pigem tagasihoidlik.

6.14.7. Projektiplaanis rida 7 (*Pakkuja ja Hankija vahelise avakohtumise ettevalmistamine, korraldamine ja läbiviimine*) - tegemist ei ole dokumentatsiooni kaardistamisega. Vaidlustaja on selgelt väljendanud, et alusdokumentatsiooni analüüs on real 7 kirjeldatud tegevuse eelduseks, mitte üks tegevus.

6.14.8. Projektiplaani rida 11 (*Dokumentatsiooniga detailne tutvumine*) hõlmab nii Hankijalt saadud kui muude eelnevalt kaardistatud asjakohaste materjalide detailsemat analüüsi ning esmase analüüsi ja kontseptsiooni kujundamist, võimaliku ülesehituse ja kasutajate/rollide kirjeldamist. Vaidlustaja teostab [Vaidlustaja ärisaladus].

6.14.9. Projektiplaani rida 12 (*Õigusraamistikuga tutvumine*) kajastab [Vaidlustaja ärisaladus]. Need tunnid on vajalikud selleks, et varakult kaardistada võimalikud seadusest tulenevad piirangud lahenduse realiseerimiseks. Vaidlustaja lahendused peavad sobima andmekaitseõigusest tulenevate nõuetega, sh peab Vaidlustaja veenduma, et [Vaidlustaja ärisaladus]. See on avaliku sektori projektide eripärast tulenev vajadus, mida Hankija ka hindamismetoodikas nõudis: *Plaani on arvestatud, kuidas tagada jätkusuutlikkus hankija vaates, sh avaliku sektori eripäradest tulenevad vajadused ja nõuded.* [Vaidlustaja ärisaladus].

6.14.10. Nii suure ja olulise projekti algusfaasis tuleb saada tugev ja laiapõhjaline teadmine, et tagada pikas plaanis edu. Kõik Hankijalt saadud materjalid on Vaidlustaja intervjuude toimumise ajaks läbi töötanud. Ühenädalane kattuvus, millele Hankija viitab, on vajalik lõtku tagamiseks. Kolmanda isiku 09.01.2025 seisukohas esitatud järeldus, nagu ei oleks dokumentatsiooniga tutvumisele projekti alguses vaja „liigset“ aega kulutada, näitab, et Kolmas isik pole projekti õnnestumiseks vajalikku tööd projekti algstaadiumis piisava põhjalikkusega läbi mõelnud.

6.14.11. Kolmanda isiku seisukoht projektidokumentatsiooni läbitöötamise osas on ebaõige. Vaidlustaja on projektidokumentatsiooniga tutvumise aja planeerinud otstarbekalt ega paisutanud seda muude tegevustega. Vaidlustaja ei ole väitnud, et peab oma meeskonna koostööd alles asuma ehitama. Praeguse projekti jaoks vajaliku sisemise töökorralduse kokkuleppimine sõltub osaliselt nt sellest, millal saab meeskond ligipääsud, ja muu Hankija poolt jagatava info.

6.14.12. Vaidlustaja ja Hankija on mõistet *kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamine* tõlgendanud erinevalt. Vaidlustaja on veendunud, et kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamise alla ei kuulu üksnes intervjuude läbiviimine vaid ka intervjuueeritavate väljaselgitamine ja intervjuuaegade kokkuleppimine. Intervjuude läbiviimine ilma ettevalmistava tööta ei ole võimalik. Sel põhjusel ei nõustu Vaidlustaja ka Kolmanda isiku väitega, nagu oleks kasutajagruppide loetlemine ja nende kontaktandmete kogumine *kunstlikult näidatud aeg*, mis ei seonu kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamisega.

6.14.13. Hankija arvates tuleks ettevalmistavale tööle, s.o intervjuude kokkuleppimisele, ette näha veel rohkem aega. Hankija selline väide on aga vastuolus Vaidlustajale hindamisprotokollis etteheidetuga, kus Hankija märkis, et Vaidlustaja alustab intervjuude läbiviimist liiga hilja [Vaidlustaja ärisaladus], vastuses vaidlustusele aga leiab Hankija, et intervjuude kokkuleppimiseks on ühest nädalast liiga vähe. Seega arvab Hankija, et Vaidlustaja peaks alustama intervjuudega juba projekti esimesel või teisel nädalal, aga leppima need vähemalt kaks nädalat varem kokku. Selle nõudmise täitmine on praktikas võimatu, sest Vaidlustaja ei alusta projekti tegevusi enne projekti algust.

6.14.14. Hankija tellitud uue süsteemi loomisel tuleb vaadata kogu süsteemiga seotud konteksti. Kasutajate sisend on süsteemi loomise ülioluline, kuid mitte ainuke komponent. Vaidlustaja tugineb pakkumuses sellele, et [Vaidlustaja ärisaladus].

6.14.15. Ebaõige on Kolmanda isiku seisukoht: *Kolmandale isikule jääb vaidlustuse pinnalt seevastu mulje, et vaidlustaja soovib teisel nädalal välja selgitada potentsiaalsed sihtgrupid, seejärel teha või jätkata ebamõistlikult pikalt väheste dokumentide analüüsi. Alles millalgi hiljem on vaidlustaja planeerinud kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamiseks intervjuud. Vaidlustaja on intervjuude läbiviimise planeerinud [Vaidlustaja ärisaladus] nädalale, millele ei järgne dokumentide analüüsi.*

6.14.16. Kolmanda isiku väited Vaidlustaja kasutatava ärianalüütiku kohta on ebaõiged. Esiteks ei näe Vaidlustaja pakkumus ette vaid ühe isiku kasutamist ärianalüütiku rollis vaid ühe konkreetse isiku kasutamise vastutava ärianalüütikuna. Seega ei ole Vaidlustaja pakkumuses märkinud ainult ühe isiku töötunde. Teiseks on Vaidlustaja pakkumuses ära näidanud [Vaidlustaja ärisaladus].

6.14.17. Hankelepingu täitmisel osaleb pikema perioodi jooksul [Vaidlustaja ärisaladus]. Selle tervikliku teostamise tagab Vaidlustaja ärianalüütik kui ärianalüüsi eest vastutav isik. RHAD-ist ei tulene pakkujale kohustust näidata abitööjõudu (nt nooremanalüütikut) projektimeeskonda kuuluva isikuna, teda kajastada tegevuse eest vastutava isikuna või saada Hankija nõusolek abitööjõu kasutamiseks juba pakkumuse esitamise ajal. Kui abitööjõu kasutamine sisalduks juba pakkumuses, ei oleks Hankija hilisem eraldi nõusolek tema kasutamiseks vajalik. Hankija ei saa nõusoleku andmisest lepingu täitmise ajal põhjendamatult keelduda. [Vaidlustaja ärisaladus].

6.14.18. Pakkujatelt nõuti rolli, mitte konkreetse isiku väljatoomist. Ka projektiplaanis on tulba pealkiri „Pakkujate vastutavad rollid“. Lisa 1 IT lähteülesanne.docx Aja- ja tegevuskava nõue p 5: *Töövõtja kujundab vastavalt oma nägemusele igas etapis teostatavad tööd ja meetodid (näiteks kasutaja uuringute sprint (user research sprint), üks-ühele intervjuud, fookusgrupid, erinevas formaadis töötoad (disainisprintid) jms.) koos eeldatava ajalise mahuga ja teostajate rollidega.*
[Vaidlustaja ärisaladus]

6.14.19. [Vaidlustaja ärisaladus]

6.14.20. Vaidlustaja ei nõustu Hankija seisukohaga, et Kolmanda isiku pakkumust on hinnatud õiguspäraselt. Hankija tegi Kolmanda isiku hindamisprotokolli ärisaladust mittesisaldava osa kättesaadavaks alles 15.01.2025. a. Selle versiooni põhjal ei ole Hankija väidete kontrollimine võimalik. Ka Hankija vastus vaidlustusele ei sisalda ühtegi põhjendust.

6.14.21. Vaidlustajale näib, et Kvaliteedi kriteeriumi alakriteeriumi nr 3 eest (riskianalüüs) andis Hankija Kolmandale isiku pakkumusele 7 punkti. Hindamismetoodika järgi antakse 7 punkti riskianalüüsile aga siis, kui esitatu vastab igati Hankija ootustele, lähenemine on eesmärgipärane ja arusaadav ning kirjeldatu vastab Hankija ootustele. Hankija hindamistulemuse kirjelduses on aga välja toodud puudujäägid: *Analüüsis ei ole käsitletud erinevate asutuste kasutatavate infosüsteemide ühildamisega seotud riske ega riulitoodetega kaasnevaid võimalikke riske, mis oleksid oluline täiendus.* Vaidlustaja arvates ei ole 7 punkti omistamine põhjendatud, kuivõrd nähtub, et pigem esineb Kolmanda isiku pakkumuses mõningaid puudujääke või ebatäpsusi.

7. Hankija, **Välisministeerium**, vaidleb vaidlustusele vastu (Hankija vastus esitati 10.01.2025. a ja 20.01.2025. a kirjadega) ning palub jätta selle rahuldamata alljärgnevatel põhjustel.

7.1. Vaidlustaja etteheited ei ole põhjendatud kokkuvõtvalt järgmistel põhjustel:

1) projektidokumentatsiooniga tutvumisele enne kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamise alustamist on Vaidlustaja pakkumuses ette nähtud liiga pikk aeg ning pakkumuse esitatud tegevuskava kohaselt kestab dokumentatsiooniga tutvumine [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat, erinevalt vaidlustuses esitatud väidetest, et see võtab aega [Vaidlustaja ärisaladus];

2) kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamiseks on Vaidlustaja pakkumuses jäetud [Vaidlustaja ärisaladus], mitte [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat, nagu Vaidlustaja väidab ning intervjuude kokkuleppimiseks on jäetud liiga lühike aeg;

3) Vaidlustaja pakkumuses esitatud ärianalüüsi teostamise aeg on ebarealistlik, kuna ajakavasse on märgitud [Vaidlustaja ärisaladus] ärianalüütiku töötunnid [Vaidlustaja

ärisaladus] tundi [Vaidlustaja ärisaladus] nädalase perioodi jooksul;

4) Hankija ei ole hinnanud Kolmanda isiku pakkumust valesti.

7.2. Vaidlustaja pakkumuses on projektidokumentatsiooniga tutvumisele enne kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamise alustamist ette nähtud liialt pikk aeg ning tegevuskava kohaselt kestab dokumentatsiooniga tutvumine [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat. Vaidlustaja väide, et projektidokumentatsiooniga tutvumine toimub [Vaidlustaja ärisaladus] jooksul, ei ole korrektne ning Vaidlustaja pakkumuses ei ole tegevuse kohta vaidlustuses kirjeldatud viisil teavet esitatud. Vaidlustaja pakkumuse tegevuskava kohaselt on Vaidlustaja projektidokumentatsiooniga tutvumiseks näinud ette [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat (vt Projektiplaan, nädalad [Vaidlustaja ärisaladus] kuni [Vaidlustaja ärisaladus], sealjuures [Vaidlustaja ärisaladus] tundi. Kõigis neis ridades (vt Projektiplaan, read 6, 7, 11, 12), mis kirjeldavad planeeritud tegevusi, esineb sõnastus *alusmaterjali esmane analüüs või dokumentatsiooniga või õigusraamistikuga tutvumine*. Eelnevalt kirjeldatud sõnastus viitab Hankija hinnangul projektidokumentatsiooniga tutvumise tegevustele planeeritud ajavahemikus. Lisaks pole Vaidlustaja võtnud arvesse, et arendatakse uut infosüsteemi, mistõttu projektidokumentatsiooni on üksnes piiratud mahus.

Projektidokumentatsiooniga tutvumiseks on see Hankija hinnangul liiga pikk aeg, seda enam, et samale ajale on juba planeeritud ka esmased intervjuud, mistõttu pole selge, kas Vaidlustaja üldse suudab intervjuude käigus küsida relevantseid küsimusi, ning planeeritud tegevused on oma olemuselt osaliselt vasturääkivad või üksteist välistavad.

7.3. Kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamiseks on jäetud tegevuskava kohaselt kaks, mitte [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat nagu Vaidlustaja väidab ning intervjuude kokkuleppimiseks on jäetud liiga lühike aeg.

7.3.1. Vaidlustaja pakkumuse kohaselt on kasutajagruppide vajaduste selgitamiseks ehk intervjuude läbiviimiseks jäetud ainult [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat (vt Projektiplaan, rida 16 ja nädalad [Vaidlustaja ärisaladus]), mis on intervjuueeritavate tihedat töögraafikut arvestades ebarealistlikult lühike aeg. Hankija kogemusest lähtuvalt tuleks tegevuskava koostamisel võtta arvesse ka asjaolu, et intervjuueeritavad osalevad intervjuul vabatahtlikkuse alusel, mistõttu ei ole intervjuul osalemine nende esmane prioriteet ning intervjuude teostamine võtab reeglina oodatust rohkem aega ja need lükkuvad sageli ka edasi, kuna intervjuueeritavate valimis on palju osapooli sh ettevõtjate ja puudutatud isikute huvigrupid.

7.3.2. Tegevuskava kohaselt on Vaidlustaja plaaninud hakata leppima kokku intervjuusid ainult [Vaidlustaja ärisaladus] varem enne intervjuude läbiviimisega alustamist, mis on äärmiselt optimistlik, võttes arvesse intervjuueeritavate ametikohti ekspordisuunal, tihedaid töönädala plaane, võimalikke puhkuseid, lähetusi välismaal ning intervjuueeritavate valimi suurust (vt Projektiplaan, rida 15). Hankija hinnangul ei ole kogu huvigruppide valimiga reaalne nii lühikese etteteatamisega intervjuusid kokku leppida ja ka läbi viia.

Hankija on seisukohal, et Vaidlustaja on planeerinud väga riskantse tegevusplaani ja mistõttu võib ohtu sattuda kogu projekti tulem. Seega pole Projektiplaani koostades arvestatud intervjuude läbiviimise ajaperioodi realselt ning võetud arvesse võimalike takistusi.

7.4. Vaidlustaja pakkumuses esitatud ärianalüütiku töömaht on ebarealistlikult suur, kuna ajakavasse on märgitud [Vaidlustaja ärisaladus] ärianalüütiku töötunnid [Vaidlustaja ärisaladus] tundi [Vaidlustaja ärisaladus] nädalase perioodi jooksul.

7.4.1. Tõele ei vasta Vaidlustaja väide, et *Vaidlustaja ei kohustunud Projektiplaanis välja tooma iga projektimeekonna liikme täpseid töötunde*. Vaidlustaja pakkumuses on kirjas, et Projektiplaanis on iga tegevuse juures toodud välja tegevuse vastutavad isikud (Lisa 2 – Pakkumus, lk 9, loetelu rida/punkt 7). Hankija mõistis seda viidet nii, et iga Projektiplaanis toodud rea juures on kirjas ka vastava tegevuse või ülesande eest vastutavad isikud. Tegevuskavas on läbivalt mitmetel ridadel mitu rolli ja isikut märgitud, mis tähendab, et iga rea juures on ära toodud just need meeskonnaliikmed, kes selle ülesande või tegevusega on täideviimisel seotud ning kelle töötundidega on arvestatud.

7.4.2. Vaidlustaja Projektiplaanis on ridadel 18, 19, 23 kuni 27 selgelt kirjas ainsa rollina Ärianalüütik ja sellel [Vaidlustaja ärisaladus] nädalasel (nädalad [Vaidlustaja ärisaladus]) vahemikul on vastava rolli koormus kokku märgitud ülesannetega [Vaidlustaja ärisaladus] tundi normaalse 160 tunni asemel. Lähtudes Vaidlustaja väitest, siis isegi, kui [Vaidlustaja

ärisaladus] Ärianalüütikut viivad viidatud tegevusi ellu, oleks nende normaalne töökoormus 320 tundi 4 nädala jooksul, mis tähendab vähemalt [Vaidlustaja ärisaladus] tunnist ülekoormust meeskonnaliikme kohta. Lisaks on Ärianalüütik Projektiplaanis näidatud ka ridadel 28 kuni 34 ning ka ridadel 53 kuni 54 (nende tegevuste kogumaht on märgitud [Vaidlustaja ärisaladus] tundi), mis on ajaliselt kõik samas vahemikus ning järelikult sellele [Vaidlustaja ärisaladus] tunnile lisandub Projektiplaani järgi Ärianalüütikule veel täiendavaid tunde, mis muudab ajalise arvestuse veelgi ebarealistlikumaks ning Ärianalüütikut meeskonnaliikme tegelik töömaht on märgitud veelgi suurem kui hindamisprotokollis märgitud [Vaidlustaja ärisaladus] tundi [Vaidlustaja ärisaladus] nädalase perioodi jooksul. Hankija leiab, et see on ohumärk ja on seisukohal, et vähemalt Ärianalüütiku meeskonnaliikme töökoormus ei ole mõistlikult ja jätkusuutlikult planeeritud ning kuna tema tegevuste tulem on edasistes etappides määrava tähtsusega, võib see omakorda seada ohtu ka kogu projekti tulemi.

7.4.3. Vaidlustaja ei ole täiendavates põhjendustes kirjeldatud viisil märkinud tegevuskavas (Projektiplaani) [Vaidlustaja ärisaladus] kaasamist ärianalüütiku tegevustesse, [Vaidlustaja ärisaladus] pole märgitud tegevuse eest kaasvastutavaks ning Vaidlustaja ei ole viidanud täiendava meeskonnaliikme või abitööjõu kaasamisele esitatud tegevuskavas. Lepingu p-i 3.5 kohaselt tuleb abitööjõu kasutamiseks saada eelnevalt Hankija nõusolek, mistõttu ei ole Vaidlustajal lubatud seda ressursi kaasata iseseisvalt. Eeltoodust lähtuvalt leiab Hankija, et Vaidlustaja Projektiplaani ei ole põhjalikult läbi mõeldud ning see on esitatud rahuldaval viisil. Vaidlustaja pakkumuses ei ole kirjeldatud, kuidas plaanitakse Ärianalüütiku tegevustes tööjaotust korraldada. Tegevuskava mõte on näidata meeskonna rollide ja plaanitud tegevuste realistlikkust, kuid Hankijal ei olnud saadud info alusel kindlust, et Vaidlustaja on valitud meeskonnaliikmete töömahu ja ajakava põhjalikult läbi mõelnud. Seega on põhjendatud hinnata pakkumus rahuldavaks Alakriteeriumi 2 osas, mistõttu ei ole Kvaliteedi kriteeriumi eest maksimumpunktide andmine põhjendatud ja Hankija on pakkumust hinnanud õigesti.

7.5. Põhistatud ei ole Vaidlustaja väiteid, mille kohaselt Hankija on omistanud Kolmanda isiku pakkumusele ekslikult kõrged väärtuspunktid Alakriteeriumi 1 eest. Kolmanda isiku pakkumus pakkus Hankijale lisandväärtust, mis muuhulgas ületas Hankija ootusi, pakkudes lisandväärtust, mida Hankija ei osanud algsesse ülesandepüstitusse kaasata. Hankija ei hinnanud meetodika alusel pakkujate varasemat kogemust, vaid lähtus pakkumuse esitatud andmetest.

7.6. 20.01.2025. a esitas Hankija täiendavad seisukohad.

7.6.1. Hankija on õigesti hinnanud Kolmanda isiku pakkumust kõigis Kvaliteedi kriteeriumi alakriteeriumides. Hankija on selgitanud enda ootuste ületamisele omistatud asjaolusid hindamisprotokollis sh mis puudutab tegevuskava eest 20 punkti omistamist Kolmandale isikule. Põhjendustes on viidatud Kolmanda isiku ärisaladusele. Hankija on teinud korrektse edukaks tunnistamise otsuse ning hinnanud mõlemat pakkujat õigesti. Kolmanda isiku riskianalüüsi on Kvaliteedi kriteeriumi osas hinnatud õigesti. Kolmanda isiku pakkumuse riskianalüüsi osa vastas Hankija ootustele, kuid Hankija hindamiskomisjoni (edaspidi Komisjon) hinnangul oleks viidatud riskide olemasolu riskianalüüsi juures ületanud Hankija ootusi ning Kolmanda isiku pakkumusele oleks sellisel juhul omistatud pigem maksimumpunktid. Hankija ei nõustu Vaidlustaja hinnanguga, et Kolmanda isikule on riskianalüüsi eest antud ülemäära palju punkte.

7.6.2. Hankija hinnangul ei ole Vaidlustaja pakkumus esitatud selgelt, eriti mis puudutab tegevuskavas esitatud ajaplaani, ning Vaidlustaja on asunud enda pakkumust vaidlustuses täiendama. Hankijal ei tekkinud veendumust, et Vaidlustaja kasutaks ärianalüüsi teostamiseks [Vaidlustaja ärisaladus]. Vaidlustaja pakkumust luges vähemalt 5 inimest, kes kollegiaalselt leidsid, et täiendava tööjõu kaasamine ei olnud Vaidlustaja kirjeldatud viisil tegevuskavas esitletud. Vaidlustaja ei ole märkinud tegevuskavas täiendavaid rolle. Vaidlustaja ei ole pakkumuses esitanud sellekohast infot, nagu ärianalüütiku tööd teostataks meeskondlikult või ühiselt teiste rollide kaasamisega.

7.6.3. Vaidlustaja mainib oma pikaagest kogemust maksunduses, finantssektoris jm, kuid ei ole pakkumuses täpsustanud, millistele avaliku sektori projektidele ja kogemustele kavatses ta tugineda, et antud Riigihanke projekti õnnestumisele kaasa aidata. Lisaks on Vaidlustaja poolt meelevaldne järeldada, et Kolmas isik ei suutnud Hankija ootuseid ületada ega

lisandväärtust pakkumuses pakkuda, kuna tal on lühem kogemus kui Vaidlustajal.

7.6.4. Vaidlustaja väitel on ta veendunud, et kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamise hulka ei kuulu mitte ainult intervjuude läbiviimine vaid ka intervjuueeritavate väljaselgitamine ja intervjuuaegade kokkuleppimine. Hankija on sellega nõus ja ühtlasi ka seisukohal, et intervjuueeritavate väljaselgitamiseks ja intervjuude kokkuleppimiseks ei piisa eelnevalt [Vaidlustaja ärisaladus] nädalast nagu Vaidlustaja on Projektiplaanis kirjeldanud. Hankijal on eelnev kogemus samade sihtrühmadega ehk eksportivate ettevõtetega ja Team Estonia liikmetega intervjuude aegade kokku leppimisel.

7.6.5. Intervjuude ajasäästva formaadi valiku kohta ei ole Vaidlustaja teavet pakkumuses esitanud ning on asunud seda vaidlustusega täiendama.

Samuti on Vaidlustaja välja toonud, et plaanib teha 5 intervjuud, mida Hankija ei ole pidanud liiga väheseks. Sellist teavet pakkumuses ei ole esitatud. Tegelikult on Vaidlustaja pakkumuses kirjeldanud, et intervjuude läbiviimisel annab parima tulemuse 4-5 liikmelised grupid, kelle huvid või taust on sarnased (lk 19), kuid pole täpset intervjuude arvu välja toonud. Intervjuude arvu olekski enne huvigruppide kaardistust ennatlik kindlaks määrata. 5 intervjuu väidet ei toeta ka Vaidlustaja pakkumuses esitatud kirjeldus, milles kohaselt alles lepitakse kokku, milliseid osapooli on otstarbekas intervjuuerida.

8. Kolmas isik, **Trinidad Wiseman OÜ**, vaidleb vaidlustusele vastu (Kolmanda isiku vastus esitati 09.01.2025. a ja 15.01.2025. kirjadega) ning palub jätta selle läbi vaatamata või rahuldamata järgmistel põhjustel.

8.1. Vastavalt Hindamismetoodika p-ile 5.2 hindab Hankija pakkumuses esitatud aja- ja tegevuskava ning ressursside planeerimist Alakriteeriumi 2 alusel 4-astmelise punktiskaalaga. Selleks, et Vaidlustaja osutuks Riigihankel edukaks, peaks Vaidlustaja pakkumus saama Alakriteeriumi 2 alusel 20 punkti, kuid Hankija on hinnanud Vaidlustaja pakkumust 10 punktiga. Vaidlustaja ei ole esile toonud neid asjaolusid, millest tulenevalt võiks Vaidlustajal olla edulootust Riigihankel edukaks osutada ehk põhistanud, millistel asjaoludel tulnuks Hankijal Vaidlustaja pakkumusele omistada Alakriteeriumi 2 alusel 20 punkti. Kolmanda isiku hinnangul pole Vaidlustajal seetõttu vaidlustusõigust ning vaidlustus tuleb jätta läbi vaatamata. Alternatiivselt palub Kolmas isik jätta vaidlustus rahuldamata.

8.2. RHS § 185 lg 1 kohaselt saab hankija otsuse peale vaidlustuse esitada üksnes oma õiguste kaitseks. Vaidlustuskomisjon ei menetle vaidlustust, kui sellega pole võimalik saavutada taotletavat eesmärki. Antud juhul ei ole Vaidlustaja eesmärk vaidlustuses esile toodud asjaoludel saavutatav. Vaidlustaja pakkumuse edukaks tunnistamine oleks võimalik siis, kui sellele peaks omistama Alakriteeriumi 2 lõikes 20 punkti. Vaidlustuse väidete ja seal esiletoodud asjaolude õigsuse eeldamisel saaks Vaidlustaja pakkumusele omistada üksnes 15 väärtuspunkti. Vaidlustuses puuduvad alused järelduseks, et Vaidlustaja pakkumus ületas Hankija ootusi Hindamismetoodika p-i 5.2 kirjelduse mõttes.

8.3. Hankija ootuste ületamine ja lisandväärtuse pakkumine sai Hindamismetoodika kohaselt seisneda:

- 1) Hankija poolt ettenägemata, kuid vajalikuks hinnatud lisategevuste pakkumisel; ja/või
- 2) töö lõpptähtaja kiiremal saavutamisel ilma kvaliteeti ohtu seadmata.

Vaidlustusest nähtub, et Vaidlustaja on pakkunud töö lõpptulemi kiiremat saavutamist, kuid pole esile toonud, kuidas ta seda ilma kvaliteeti ohtu seadmata tagab. Üksnes töösprintide kasutamine ei ole piisav. Seega vaidlustuse alustest nähtuvat pole Vaidlustajal edulootust Hankijaga hankelepingu sõlmimiseks ning vaidlustus tuleb jätta läbi vaatamata.

8.4. Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsus on õiguspärane, Vaidlustaja pakkumuse hindamine on toimunud põhjendatult, arusaadavalt, läbipaistvalt ja kontrollitavalt ning kooskõlas Riigihanke tingimustega

Riigikohus on 11.12.2020 otsuses nr 3-20-1198 (p 21) selgitanud, et Hankija otsus pakkumuse edukaks tunnistamise kohta peab olema põhjendatud, väga üldsõnalised põhjendused võivad küll olla vastuolus RHS § 117 lg-ga 1 ja § 47 lg 4 p-ga 3, kuid vaidluse korral saab aga hankija otsuse põhjendusi kohtumenetluses täpsustada. Seejuures on piisav, kui pakkumuse edukaks tunnistamise korraldusest või selles viidatud dokumendist nähtuvad, millistele alustele hankija otsustused tuginevad (RKHKo 3-3-1-4512, p 29). Kui RHAD-is kehtestatud hindamismetoodika sisaldab täpseid hinnete kirjeldusi, võivad need tagada piisava

läbipaistvuse ka ilma hinnete hilisema põhjendamiseta.

8.5. Ilmselt puudub vaidlus, et Hindamismetoodika on detailne. Hindamisotsuses toodud Hankija kaalutlused vastavad Hindamismetoodika p-i 5.2 kirjeldusele 10 hindepunkti omistamise kohta.

8.5.1. Kolmas isik toetab Hankija järeldust, et Vaidlustaja pakkus ajakavas projektdokumentatsiooniga tutvumiseks liiga pika aja, mistõttu Vaidlustaja pakkumus vastab Hindamismetoodika p-is 5.2 esitatud kirjeldusele 10 hindepunkti omistamise kohta.

8.5.2. Hangitava ekspordi infosüsteemi näol on tegu täiesti uue süsteemiga ja ka täiesti uue teenusega, mida Hankija soovib pakkuda. Seetõttu ei ole realistlik, et sellele leidub mahukas dokumentatsioon, mille uurimisele peab kulutama palju aega. Hankija on Riigihankel seadnud selged eesmärgid projekti tulemite saavutamiseks. Liigne aja kulutamine vähese dokumentatsiooniga tutvumisele seab ohtu projekti kui terviku eesmärgi saavutamise ning on vastuolus vaidlustaja eesmärgiga saavutada töö lõppeesmärk eeldatavast ajakavast kiiremini.

8.5.3. Hankija hinnangut toetavad ka vaidlustuse väited ja selgitused. Kolmas isik järeldab, et Vaidlustaja on pakkumuses projektdokumentatsiooniga tutvumisele planeerinud ebavajalikult palju aega asjakohatutel kaalutlusel. Dokumentatsiooni läbitöötamisele kuluv aeg ja projektmeeskonna sisese omavahelise koostöö kvaliteet ei ole otseselt seotud. Hankija lähtedokumentatsioon ei oma otsesest mõju pakkuja meeskonna sisemisele koostööle. See tähendab, et vaidlustuse (ja pakkumuse) kohaselt teeb Vaidlustaja paralleelselt dokumentatsiooni läbitöötamisega muid tegevusi oma meeskonna koostöö sisemiseks ehitamiseks. Sellised tegevused pole käsitletavad projektdokumentatsiooniga tutvumisena. See tähendab omakorda, et Vaidlustaja on dokumentatsiooniga tutvumise aega paisutanud muude tegevustega, mis pole eeldatavasti Hankija vaates dokumentidega tutvumiseks vajalikud. Kummaline on Vaidlustaja lähenemine, mille kohaselt planeeritakse meeskonnasisese koostöö ehitamine hangitava projekti ajakavasse ja seda veel dokumentidega tutvumise tegevuse all.

8.6. Kolmas isik toetab Hankija järeldust, et Vaidlustaja pakkus ajakavas kasutajagruppide vajaduste selgitamiseks liiga lühikese aja. Vaidlustusest (Vaidlustaja esitatud ärisaladuseta versioon) nähtub, et vastav tegevus algab teisel nädalal ja kestab neli nädalat.

8.6.1. Vaidlustusest jääb mulje, et Vaidlustaja soovib kunstlikult näidata kasutajagruppide vajaduste kindlakstegemise ajana mh teisel nädalal toimuvat kasutajagruppide loetlemise ja nende kontaktandmete kogumise aega. Sellised ettevalmistavad tegevused on küll vajalikud, kuid neid ei saa pidada samaväärseks sisulise tööga intervjuude läbiviimisel ning vajaduste välja selgitamisel.

Teiseks rõhutab Kolmas isik, et hangitav ekspordiportaali on Hankija jaoks nii uus teenus kui ka uus infosüsteem. Eelduslikult ei saa selle tarbeks eksisteerida ka kuigi palju dokumentatsiooni. Sellest tulenevalt on peamiseks infoallikaks uute innovaatiliste lahenduste loomisel just kasutajad, kellel võib sellise teenuse järele olla vajadus. Hankijal on olemas üldine visioon tulevases lahenduses, kuid puudub selle täpne kirjeldus. Just kasutajagrupid aitavad läbi oma vajaduste ja probleemide välja selgitada soovitud lõpliku lahenduse. Seetõttu ei saa kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamist sisulise tööna jätta hilisemasse perioodi, vaid see peaks olema selge ajaline prioriteet. Kasutajagruppide intervjuud võivad dokumentatsiooni analüüsi järeldused suures mahus ümber lükata ja sinna pandud töö kasutuks muuta.

8.6.2. Vaidlustaja võib olla asunud vaidlustuses oma pakkumust selgitama viisil, mis pakkumusest ei tulene. Hankija saab Vaidlustaja pakkumust hinnata vaid esitatud pakkumuse alusel ning Vaidlustajal puudub väljavaade hindamisel lisapunkte koguda pakkumuses esitamata jäänud lisaselgituste andmisega vaidlustusmenetluses.

Eeltoodust tulenevalt nõustub Kolmas isik Hankija hinnanguga, et kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamine (st sisuline intervjuude läbiviimine) peab algama antud projektis võimalikult kiiresti ja see ei tohi piirduda kontaktandmete kogumisega.

8.7. Vaidlustaja vaidlustab Hankija etteheite, et Vaidlustaja on ajakavas näinud ette ebarealistliku töötundide ja nädalate arvu ärianalüüsi teostamisel. Hankija on Vaidlustaja pakkumusest järeldanud, et Vaidlustaja teostab ärianalüüsi ühe ärianalüütikuga. Vaidlustaja

seevastu väidab, et tema pakkumus näeb ette ärianalüüsi teostamise paralleelselt kahe ärianalüütiku poolt. Seega ajaplaneerimine pole Vaidlustaja hinnangul ebarealistlik. Kolmas isik toetab Hankija järeldust, et Vaidlustaja pakkus ajakavas, et ärianalüüsi teostab üks ärianalüütik ja sellest on tingitud ka ajakava ebarealistlikkus.

8.7.1. Hindamismetoodika p-is 5.2 on kõikide hindepunktide kirjelduses sätestatud tingimus: *iga tegevuse juures on märgitud vastutav isik ja läbiviija(d)*. Kolmanda isiku hinnangul on vaidlustuse pinnalt ilmne, et Vaidlustaja on vaidlustusmenetluses asunud oma pakkumust täiendama ning sisustama viisil, nagu seda pakkumuses tehtud polnud. Hindamismetoodika nõudis üheselt, et iga ajakavas kajastatava tegevuse puhul tuleb ära näidata tegevuse eest vastutav isik ja läbiviijad. Seega kui Vaidlustaja planeeris ärianalüüsiks kasutada lisaks ärianalüütikule ka süsteemianalüütikut (kes väidetavalt vastab ärianalüütiku pädevusnõuetele), siis süsteemianalüütiku oleks pidanud Vaidlustaja pakkumuses selgelt ära näitama ärianalüüsi täiendava läbiviijana.

8.7.2. Juhul, kui Vaidlustaja siiski nimetas pakkumuses, et ärianalüüsi eest vastutab ärianalüütik ning märgis ka täiendavad läbiviijad, kuid jättis täpsustamata nende arvu ja/või konkreetsed isikud, ei oleks tööjaotuse esitamine sellisel kujul Hankija jaoks arusaadav ega veenaks, et pakkumuses esitatud töötunnid on võimalik pakutud ajaga realistlikult ja tulemuslikult teostada. Hindamismetoodika nõude *iga tegevuse juures on märgitud vastutav isik ja läbiviija(d)* eesmärk on tagada rollide ja vastutuste selgus. Kui Vaidlustajal on nt mitu erineva oskustasemega analüütikut ja tegevuse eest vastutavaks märgiti umbisikuliselt „analüütik“, siis ka see ei teeni see eesmärki tagada selgus ja vastutuste konkreetne jaotumine.

8.7.3. RHAD sisaldas ka konkreetseid CV vorme, mille hulgas oli IT Ärianalüütiku CV vorm. Juhul, kui Vaidlustaja kvalifitseeris ainult ühe isiku ärianalüütikuna ning märkis ajakavas, et ärianalüütik teostab teatud perioodi jooksul teatud töötundide mahus tööd, siis ei saa Hankija seda teistmoodi tõlgendada, kui et ärianalüüsi töötunnid on planeeritud teostada konkreetse isiku poolt, kelle kohta on esitatud vormikohane IT Ärianalüütiku CV.

8.8. Alakriteeriumi 2 raames maksimaalse 20 punkti omistamine Vaidlustaja pakkumusele on ainuüksi vaidlustuse väidete ja selgituste põhjal võimatu. Vastavalt Hindamismetoodikale ei ole Hankija ootuste ületamine saavutatav pelgalt töö kiirema tegemisega. Töö tulemid peavad olema kiiremini saavutatud ilma kvaliteeti ohtu seadmata.

8.9. 15.01.2025. a esitas Kolmas isik täiendavad seisukohad.

8.9.1. Vaidlustaja täiendas vaidlustuse õiguslikke põhjendusi seoses ärianalüüsi mahu ja kestvuse realistlikkuse küsimusega. Vaidlustaja viitas täiendavalt RHAD-i sätetele, mille kohaselt on hankelepingu täitmisel lubatud, et üks isik võib täita ka mitut erinevat rolli, millisel juhul peab antud isik täitma igale antud rollile esitatud nõudeid ning peab olema tagatud, et hankelepinguga tellitud tööd saaksid teostatud vastavalt kokkulepitud ajakavale ja kvaliteedinõuetele. Eeltoodu ei väära, et pakkujal tuli pakkumuse koosseisus täita Hindamismetoodika tingimus: *iga tegevuse juures on märgitud vastutav isik ja läbiviija(d)*.

8.9.2. Nägemata Vaidlustaja pakkumust saab Vaidlustaja seisukohtade pinnalt järeldada, et Vaidlustaja ei ole kõiki vaidlustuses väidetud ärianalüüsi läbiviijaid pakkumuses ära näidanud. Seega puudus Hankijal pakkumuse pinnalt võimalus kontrollida, mitu läbiviijat (peale eeldusliku ühe ärianalüütiku) on pakkumuse kohaselt ärianalüüsiks ette nähtud ning kas Vaidlustaja pakutud lahenduse puhul on tagatud ajakava ja kvaliteedinõuete järgimine. Juhul, kui ärianalüüsi on soovitud panna tegema lisaks ärianalüütikule ka süsteemianalüütik, tulnuks Vaidlustajal märkida süsteemianalüütik selgelt ärianalüüsi läbiviijana ja kajastada see asjakohaselt ning Hindamismetoodika nõudeid järgides pakkumuse raames esitatud projekti aja- ja tegevuskavas.

8.9.3. Pakkumuse käigus tehtud projektiplaani näol on tegu eelanalüüsiga, kus ärianalüütiku panus on mahukas ja pikema perioodi jooksul oluline. Ühe vastutava ja keskse ärianalüütiku kestev osalemine hankelepingu täitmisel pika perioodi jooksul on vajalik, et tagada lahenduse kontseptsiooni terviklus. Seevastu ärianalüütiku töö tükeldamine erinevate täitjate vahel tekitaks olukorra, kus valmiva kontseptsiooni ühtsus ja terviklikkus saaks kahjustatud. Kui Vaidlustaja on soovinud projekti teostamist kiirendada sel moel, et ärianalüütiku tööd tükeldatakse erinevate isikute vahel, võib see ühtlasi tähendada minetusi töö kvaliteedis.

Ärianalüüsile järgnev arendus ja süsteemianalüüs, mis lähtub eelanalüüsi tulemustest, saab aga juba olla hõlpsamini jaotatud erinevate spetsialistide vahel, kuna terviklik kontseptsioon on selleks hetkeks juba loodud.

8.9.4. Vaidlustaja on täiendavates seisukohtades lisaks tuginenud asjaolule, et Lepingu lisa 12 võimaldab Vaidlustaja meeskonda vajadusel ja tellija nõusolekul kaasata ka teisi töötajaid, mh nooremanalüütiku, kelle kvalifikatsioon ei kuulu hindamisele ega tasustamisele. Kolmas isik järeldab ka sellest täiendavast seletusest, et täiendava nooremanalüütiku kaasamine projekti polnud Vaidlustaja pakkumuses kajastatud ning vastav nooremanalüütikuna kaasatav isik ei olnud nimetatud ärianalüüsi läbiviijana.

8.9.5. Kuna täiendavalt kaastavate nõ hindamisele ja tasustamisele mittekuuluvate töötajate töötunnid tasustamisele ei kuuluks, ei saaks vastavat töömahtu kajastada ka ärianalüütiku töömahu hulgas, sest vastavast töömaht on aluseks Vaidlustaja pakkumuse maksumuse arvutamisel. Juhul, kui Vaidlustaja siiski näitas ka nõ täiendavate (ja tasustamisele mittekuuluvate) töötajate töömahtu ärianalüütiku (tasustatava) töömahu hulgas, siis sellisel koostatud pakkumus ei vasta RHAD-i nõuetele ja tuleks see mittevastavana tagasi lükata. Lisaks eeldab eelviidatud Lepingu punkt ka Hankija eelneva nõusoleku vajalikkust. Kuna pakkumuse koostamisel puudus Vaidlustajal nõutav Hankija kirjalik nõusolek, on Vaidlustaja pakkumuse koostamisel lähtunud valedest eeldustest ja pakkumus ei vasta RHAD-i nõuetele.

8.9.6. Vaidlustaja on lisanud vaidlustuse alustesse oletuse, et Hankija on Kolmanda isiku pakkumust ebaõigesti hinnanud. Vaidlustaja oletus ei vasta tõele.

8.9.7. Vaidlustaja ei ole Kolmanda isiku pakkumuse hindamisotsust (RHS § 117 lg 1 ls 1) vaidlustanud esialgses vaidlustuses ehk tähtaegselt. Vaidlustaja on Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise raames vaidlustanud üksnes Vaidlustaja pakkumuse suhtes tehtud hankija hindamisotsuse, kuid mitte vaidlustaja pakkumuse hindamisotsuse. Vaatamata sellele, et hindamisotsus vaidlustatakse levinud vaidlustuskomisjoni- ja kohtupraktika kohaselt edukaks tunnistamise otsuse vaidlustamise raames, on hindamisotsuse näol tegemist materiaalselt eraldiseisva Hankija otsusega, mida Vaidlustaja pole tähtaegselt vaidlustanud. Hindamisotsuse erilist iseloomu ka kohtuliku kontrolli muudest hankija otsustest erinevat ulatust on korduvalt käsitletud ka Riigikohus, vt nt RKHKo nr 3-3-1-51-16, RKHKo nr 3-20-1198. Seega vVaidlustuse aluste täiendamine viitega Kolmanda isiku pakkumuse valele hindamise oletusele ei ole lubatav, sest Hankija otsustust omistada Kolmanda isiku pakkumusele Alakriteeriumi 1 lõikes 20 punkti pole Vaidlustaja vaidlustuses vaidlustanud.

8.9.8. Kolmanda isiku pakkumuses ka avaldub Hankija poolt maksimumpunktidega hinnatav lisandväärtus alljärgnevalt.

8.9.8.1. [Kolmanda isiku ärisaladus]

8.9.8.2. [Kolmanda isiku ärisaladus]

8.9.8.3. [Kolmanda isiku ärisaladus]

8.9.8.4. [Kolmanda isiku ärisaladus]

8.9.8.5. [Kolmanda isiku ärisaladus]

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

Vaidlustusmenetluses esitatud taotluste läbivaatamine

9. 16.01.2025. a täiendavates seisukohtades esitas Vaidlustaja vaidlustuskomisjonile taotluse avaldada talle Kolmanda isiku pakkumus osas, milles see ei ole ärisaladus. Vaidlustaja põhjendas taotlust kokkuvõtvalt sellega, et Vaidlustaja täiendas 09.01.2025. a vaidlustust, vaidlustades ka Kolmanda isiku pakkumuse hindamise õiguspärasuse, kuid hoolimata Vaidlustaja taotlustest ei ole Hankija ega Kolmas isik esitanud talle Kolmanda isiku pakkumust, ka mitte ärisaladusega katmata osas, kuigi kohtupraktika kohaselt ei saa kogu

pakkumus olla ärisaladusega kaetud.

21.01.2025. a kirjaga teavitas vaidlustuskomisjon menetlusosalisi, et jätab Vaidlustaja taotluse rahuldamata järgmistel põhjustel:

1) Kolmas isik on pakkumuses esitanud dokumendi, milles on märkinud, et tema ärisaladuseks on kogu pakkumus, v.a osad, mis RHS § 46¹ lg-ga 1 ei ole ärisaladus. Dokumendis on selgitatud ja põhjendatud pakkumuse ärisaladuseks määramist;

2) isegi kui nõustuda Vaidlustaja argumentidega, et kogu pakkumus ei saa olla ärisaladus, leiab vaidlustuskomisjon, et Kolmanda isiku pakkumus sisaldab ärisaladust EKTÄKS § 5 lg 2 mõttes nimelt vaidlustust puudutavas osas. Juhul kui vaidlustuses leidub ka osi, mis ei saa olla ärisaladus, ei ole need käesolevas vaidluses asjasse puutuvad;

3) Vaidlustaja esitas taotluse talle Kolmanda isiku pakkumuse (ärisaladuseta osas) väljastamiseks 16.01.2025. a, mis vaidlustuskomisjoni 13.01.2025 nr 12.2-10/5 kirja kohaselt oli määratud täiendavate seisukohtade esitamiseks. Vaidlustaja taotlusest nähtub, et ka ta ise sai aru, et seisukohad tuli esitada 16.01.2025. Seega ei oleks Vaidlustajal isegi taotluse mingis osas rahuldamise korral võimalik saadud teavet vaidlustusmenetluses kasutada. Vaidlustusmenetluse tähtajad ei võimalda täiendavat vooru menetlusosaliste seisukohtade esitamiseks.

Vaidlustuskomisjon jääb oma varem avaldatud seisukoha juurde ning jätab Vaidlustaja taotluse rahuldamata.

10. Kolmas isik on esitanud taotluse jätta vaidlustus läbi vaatamata, kuna RHS § 185 lg 1 kohaselt saab hankija otsuse peale vaidlustuse esitada üksnes oma õiguste kaitseks ning vaidlustuskomisjon ei menetle vaidlustust, kui sellega pole võimalik saavutada taotletavat eesmärki. Kolmas isik on seisukohal, et Vaidlustaja pakkumuse edukaks tunnistamine oleks võimalik üksnes siis, kui sellele peaks omistatama Alakriteeriumi 2 alusel 20 punkti, kuid isegi Vaidlustaja väidete õigsuse eeldamisel saaks Hankija omistada Vaidlustaja pakkumusele Alakriteeriumi 2 alusel üksnes 15 punkti. Vaidlustuses puuduvad alused järelduseks, et Vaidlustaja pakkumus ületas Hankija ootusi Hindamismetoodika p-i 5.2 kirjelduse mõttes.

11. Vaidlustuskomisjon jätab Kolmanda isiku eelnimetatud taotluse rahuldamata alljärgnevatel põhjustel:

1) 06.01.2025. a esitas Vaidlustaja vaidlustuse Hankija otsusele Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks põhjendusel, et Hankija on hinnanud Vaidlustaja pakkumust Alakriteeriumi 2 alusel põhjendamatult 10 punktiga 20-st võimalikust. Kuna vaidlustuskomisjoni pädevuses on kontrollida hankija otsuste õiguspärasust, mitte teha otsuseid hankija eest, ei pidanud Vaidlustaja esitama vaidlustusmenetluses argumente, miks tema pakkumust oleks tulnud hinnata Alakriteeriumi 2 alusel 10 punkti asemel nt 15 või 20 punktiga;

2) 09.01.2025. a esitas Vaidlustaja vaidlustuse täienduse, milles põhjendas Hankija otsuse vaidlustamist täiendavalt sellega, et Hankija on hinnanud ebaõigesti Kolmanda isiku pakkumust, omistades Kolmanda isiku pakkumusele Alakriteeriumi 1 alusel põhjendamatult 40 punkti (maksimumpunktid);

3) kuigi vaidlustuskomisjoni hinnangul puudus alus vaidlustuse läbivaatamata jätmiseks juba üksnes 06.01.2025. a vaidlustusest lähtudes, siis arvestades 09.01.2025. a esitatud vaidlustuse täiendust ei saa olla kahtlust, et vaidlustuse rahuldamise korral võiks Vaidlustaja eesmärk vaidlustuse esitamisega, et tema pakkumus tunnistataks edukaks ning temaga sõlmitaks raam- ja hankeleping, olla saavutatav. Seega on Vaidlustajal subjektiivne õigus vaidlustuse esitamiseks ning vaidlustus ei kuulu läbivaatamata jätmisele RHS § 192 lg 3 p-i 7 alusel, mida Kolmas isik oma taotluses ilmselt silmas peab.

12. Kolmas isik on esitanud taotluse jätta vaidlustus läbi vaatamata osas, milles vaidlustakse Kolmanda isiku pakkumuse hindamist, kuna see ei ole esitatud tähtaegselt.

Vaidlustuskomisjon jätab Kolmanda isiku eelnimetatud taotluse rahuldamata järgmistel põhjustel:

1) 27.12.2024. a otsusega tunnistas Hankija muuhulgas edukaks Kolmanda isiku pakkumuse;

2) 06.01.2025. a vaidlustas Vaidlustaja otsuse, millega tunnistati edukaks Kolmanda isiku pakkumus. Kõigile pakkumustele omistatud hindepunktid sisalduvad edukaks tunnistamise otsuses. Järelikult sisaldab pakkumuse edukaks tunnistamise otsus hindamisotsust. Vaidlustaja põhjendas otsuse vaidlustamist üksnes sellega, et Hankija on hinnanud ebaõigesti Vaidlustaja pakkumust;

3) 09.01.2025. a esitas Vaidlustaja vaidlustuse täienduse, milles põhjendas Hankija otsuse

vaidlustamist täiendavalt sellega, et Hankija on hinnanud ebaõigesti Kolmanda isiku pakkumust;

4) RHS § 191 lg 1 kohaselt Vaidlustaja võib vaidlustuse nõuet või alust täiendada. Uusi asjaolusid või taotlusi sisaldavad dokumendid peavad olema vaidlustuskomisjonile laekunud hiljemalt kaks tööpäeva enne istungi toimumiseks määratud päeva või kirjalikus menetluses vaidlustuskomisjoni määratud täiendavate selgituste ja dokumentide esitamise tähtpäeva. Iga uus nõue peab olema esitatud, järgides käesoleva seaduse §-s 189 sätestatud tähtaegu;

5) arvestades, et Vaidlustaja vaidlustas 06.01.2025. a pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse täies ulatuses ning 09.01.2025. a polnud vaidlustuskomisjon veel määranudki päeva kirjalikus menetluses täiendavate dokumentide ja selgituste esitamiseks, on Vaidlustaja 09.01.2025. a täiendavad põhjendused esitatud kooskõlas RHS § 191 lg-ga 1.

Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse õiguspärasuse kontrollimine

13. Riigihankes on kehtestatud 2 hindamiskriteeriumi:

- 1) Teenuse tunnihinna maksumus – osakaal 30;
- 2) Teenuse kvaliteet – osakaal 70.

Puudub vaidlus pakkumuste hindamise üle hindamiskriteeriumi Teenuse tunnihinna maksumus alusel.

Pakkumuste hindamiseks hindamiskriteeriumi Teenuse kvaliteet alusel on Hindamismetoodikas kehtestatud 4 alakriteeriumi:

- 1) Projektijuhtimise meetoodika (Alakriteerium 1) – maksimaalselt 40 punkti;
- 2) Töö läbiviimise aja- ja tegevuskava ning ressursside planeerimise realistlikkus ja kooskõla hankija ootustega (Alakriteerium 2) – maksimaalselt 20 punkti;
- 2) Töö läbiviimise meetoodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuste kirjeldus – maksimaalselt 10 punkti.

Kõikide alakriteeriumide osas on Hindamismetoodikas kehtestatud 4-astmelise hindepunktide andmise skaala, milles on põhjalikult kirjeldatud aluseid, millest lähtudes pakkumust mingi hulga punktidega hinnatakse.

Hindamismetoodika kohaselt: *Vastavaks tunnistatud pakkumusi hindab [hindamiskriteeriumi Teenuse kvaliteedi alusel] vähemalt kolmeliikmeline hankija poolt moodustatud pakkujatest sõltumatu hindamiskomisjon. Hindamiskomisjon annab väärtuspunktid konsensuslikult. Hindamiskomisjon lähtub hindamisel hindamismetoodikas kirjeldatud kriteeriumitest ning esitab hindamise tulemused kollektiivses koondprotokollis, mis on kõigi hindamiskomisjoni liikmete poolt allkirjastatud.*

Vaidlustaja pakkumuse hindamise põhjendatuse kontrollimine.

14. Vaidlustaja on seisukohal, et Hankija on hinnanud tema pakkumust ebaõigesti Alakriteeriumi 2 alusel, andes tema pakkumusele 10 punkti 20-st võimalikust.

15. Puudub vaidlus, et Alakriteeriumi 2 alusel hinnatakse pakkumustes esitatud aja- ja tegevuskava. Vaidlustaja pakkumuses on need esitatud Projektiplaanis.

Hindamismetoodikas kehtestatud skaala järgi võib pakkumust Alakriteeriumi 2 alusel hinnata 20, 15, 10 või 5 punktiga. Pakkumust hinnatakse 20, 15, 10 või 5 punktiga järgmistel asjaoludel:

20 punkti: *Esitatud aja- ja tegevuskava on eriliselt kõrgetasemeline ja silmapaistev, ületab hankija ootusi ja pakub töö realiseerimiseks olulist täiendavat lisaväärtust. Pakutud aja- ja tegevuskava on hankelepingu kvaliteetseks täitmiseks mõistlik ja objektiivselt põhjendatud. Tegevused on esitatud koos tähtaegade ja tulemitega. Tegevuskavas on toodud konkreetsed ülesanded, mida on vaja täita eesmärkide saavutamiseks pakkuja ja hankija koostöös. Tegevused on nädalase täpsusega lahti kirjutatud (tegevus võib toimuda ka mitu nädalat, sel juhul tuleb märkida kui mitu nädalat), iga tegevuse juures on märgitud vastutav isik ja läbiviija(d). Tegevuskavas on toodud nägemus ja ootus hankijaga peetavate kohtumiste mahust, võimalusel nii füüsiliselt kui ka elektrooniliselt või kombineeritult. Lisaks on väljapakutud hankija poolt aktsepteerimist leidvaid täiendavaid tegevusi või olemasolevaid tegevusi on liigendatud detailsemaks, eesmärgiga neid paremini avada ja hankija eesmärk täita. Kirjeldatud ajakava ületab hankija ootusi, st ajakavva on lisatud täiendavaid tegevusi vms, mis hankija hinnangul on vajalikud, kuid mida pole osatud ette näha või aja- ja tegevuskava on koostatud viisil, mis võimaldab töö lõpptähtaja kiiremat saavutamist (võrreldes indikatiivse ajakavaga), ilma kvaliteedis kaotamata. Seeläbi on pakkuja esitatud kirjeldus tegevuste elluviimise aja- ja tegevuskava ning koostöö osas ületanud hankija ootusi,*

pakkudes lisaväärtust, mida hankija ei ole osanud algsesse ülesandepüstitusse kaasata.

15 punkti: *Esitatud aja- ja tegevuskava vastab igati hankija ootustele, lähenemine on eesmärgipärane. Pakutud aja- ja tegevuskava on hankelepingu kvaliteetseks täitmiseks mõistlik ja objektiivselt põhjendatud. Tegevused on esitatud koos tähtaegade ja tulemitega. Tegevuskavas on toodud konkreetsed ülesanded, mida on vaja täita eesmärkide saavutamiseks pakkuja ja hankija koostöös. Tegevused on nädalase täpsusega lahti kirjutatud (tegevus võib toimuda ka mitu nädalat, sel juhul tuleb märkida kui mitu nädalat), iga tegevuse juures on märgitud vastutav isik ja läbiviija(d). Tegevuskavas on toodud nägemus ja ootus hankijaga peetavate kohtumiste mahust, võimalusel nii füüsiliselt kui ka elektrooniliselt või kombineeritult. Aja- ja tegevuskavas on pisidetailide osas üksikud mittepõhimõttelised puudujäägid ja/või ebatäpsused (näiteks mõne tegevuse jaoks on planeeritud põhjendamatu liiga pikk või liiga lühike periood). Pakkumusest nähtub, et pakkuja on pakkumuse esitamise faasis aja- ja tegevuskava läbi mõelnud ja pakkunud välja omapoolseid täiendusi, kuidas eesmärki paremini saavutada, kuid kõik täiendused ja ettepanekud aja- ja/või tegevuskavas ei ole argumenteeritud ja/või täiendused praktilise väärtusega ja/või asjakohased ning seetõttu ei ole neid võimalik kasutada või saab pakutud täiendusi kasutada vaid osaliselt.*

10 punkti: *Esitatud aja- ja tegevuskava on eesmärgipärane ja vastab valdavalt hankija ootustele. Tegevuskavas on toodud ülesanded, mida on vaja täita eesmärkide saavutamiseks pakkuja ja hankija koostöös. Tegevused on nädalase täpsusega lahti kirjutatud (tegevus võib toimuda ka mitu nädalat, sel juhul tuleb märkida kui mitu nädalat), iga tegevuse juures on märgitud vastutav isik ja läbiviija(d). Tegevuskavas on toodud nägemus hankijaga peetavate kohtumiste mahust, võimalusel nii füüsiliselt kui vaid elektrooniliselt või kombineeritult. Aja- ja tegevuskavas on ebakõlasid, nt mõne töö jaoks on planeeritud, kas põhjendamatu pikk või väga lühike periood, kuid esitatud ajakavaga on hankija hinnangul võimalik töö tähtajaliselt teostada. Pakkuja ei ole pakkunud välja omapoolseid täiendusi.*

5 punkti: *Esitatud aja- ja tegevuskava vastab üldjoontes hankija ootustele, kuid olulistest küsimustes esineb puudujääke ja/või ebatäpsusi. Esitatud aja- ja tegevuskava ja selle vormistus vastab üldjoontes hankija soovidele (s.h tegevuste juurde vastutava isiku, läbiviijate väljatoomine), kuid olulistest küsimustes (näiteks tegevuste kestuse ja seostatuse või ajakava üldine detailsus (s.h ajakavast on puudu mõni oluline etapp) ja/või iga tegevuse juures ei ole märgitud vastutavat isikut ja/või läbiviijat(id) ja/või puuduvad põhjendused, kuidas pakutud ajakava ja meeskonnaga on võimalik tagada hankelepingu kvaliteetne täitmine) esineb puudujääke. Ajakava ei ole hankija jaoks lahti kirjutatud selgelt ja arusaadavalt, seetõttu on hankijal tõsine kahtlus tööde tähtajalise teostamise võimalikkuses. Pakkuja ei ole pakkunud välja omapoolseid täiendusi.*

16. 27.12.2024. a RHR-i lisatud Vaidlustaja pakkumuse hindamisprotokollis (edaspidi Protokoll) põhjendatakse Vaidlustaja pakkumuse hindamist Alakriteeriumi 2 alusel 10 punktiga järgmiselt: [Vaidlustaja ärisaladus]

Eeltoodust nähtub, et Hankija hinnangul esinevad Vaidlustaja Projektiplaanis järgmised konkreetsed puudused:

- 1) kasutajagruppide vajaduste selgitamiseks on jäetud üksnes 2 nädalat ning sellega alustatakse liiga hilja;
- 2) eelneva dokumentatsiooniga tutvumiseks ette nähtud aeg on liiga pikk;
- 3) ajakava teostamine on ebarealistlik, kuna ajakavasse on märgitud ühe ärianalüütiku töötunnid 418 tundi 4 nädala jooksul.

17. Vaidlustaja ei nõustu Protokollis esitatud seisukohaga, et eelneva dokumentatsiooniga (projektdokumentatsioon) tutvumiseks on Vaidlustaja näinud ette liiga pika aja. Vaidlustaja selgituste kohaselt on ta projektdokumentatsiooniga tutvumiseks enne kasutusgruppide vajaduste välja selgitamist näinud ette [Vaidlustaja ärisaladus]. Vaidlustaja kavatseb teha projektis erinevaid tegevusi paralleelselt ning Projektiplaani ridadel 6, 7, 11 ja 12 toodud tegevused ei hõlma üksnes projektdokumentatsiooniga tutvumist vaid kõiki töid projekti algfaasis.

Vastuses vaidlustusele selgitas Hankija, et tema hinnangul on Vaidlustaja määranud Projektiplaanis eelneva dokumentatsiooniga tutvumiseks [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat (Projektiplaanis nädalad [Vaidlustaja ärisaladus]). Hankija lähtub sellest, et Projektiplaani ridadel 6, 7, 11 ja 12), mis kirjeldavad tegevusi [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal, on kõigis tegevustena märgitud *alusdokumentide esmane analüüs, dokumentatsiooniga detailne tutvumine, õigusraamistikuga tutvumine.*

18. Eeltoodust nähtub, et menetlusosalised vaidlevad selle üle, kas Projektiplaani lähtuvalt on Vaidlustaja näinud nn eelneva dokumentatsiooniga tutvumiseks ette [Vaidlustaja ärisaladus] või [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat.

Vastuses vaidlustusele on Hankija selgitanud, et Protokollis puudusena välja toodud *eelneva dokumentatsiooniga tutvumiseks ette nähtud aeg on liiga pikk tähendab, et liiga pikk aeg (3 nädalat) on jäetud projektdokumentatsiooniga tutvumiseks enne kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamist*. Seejuures leiab Hankija, et lähtub oma järeldustes Projektiplaani ridadel 6, 7, 11 ja 12 esitatust.

19. Vaidlustuskomisjon Hankija eeltoodud järeldustega ei nõustu.

Projektiplaani ridadel 6, 7, 11 ja 12 on vaidluselused tegevused välja toodud järgmiselt¹ [Vaidlustaja ärisaladus]

Projektiplaani nähtub, et eelneva dokumentatsiooniga tutvumiseks enne kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamist on Vaidlustaja näinud ette [Vaidlustaja ärisaladus] (Projektiplaani rida 6). Seda tõendab ka Projektiplaani rida 7, millel tegevusena on näidatud [Vaidlustaja ärisaladus], mille eelduseks on aga samal real toodud [Vaidlustaja ärisaladus]. Seega ilmneb Projektiplaani ridadelt 6 ja 7, et alusdokumentatsiooniga tutvumine toimub projekti [Vaidlustaja ärisaladus], mis on kooskõlas Hankija väitega, et kuna arendatakse uut infosüsteemi on projektdokumentatsiooni piiratud mahus.

On õige, et tegevusi, mida võib siduda dokumentatsiooniga tutvumisega, on Vaidlustaja planeerinud ka projekti [Vaidlustaja ärisaladus] ([Vaidlustaja ärisaladus], vastavalt Projektiplaani read 11 ja 12), kuid nende tegevuste eeldusena on Projektiplaanis märgitud: [Vaidlustaja ärisaladus]. Seega peab selleks, et Projektiplaani ridadel 11 ja 12 toodud tegevustega üldse alustada saaks, olema tehtud alusdokumentide eelanalüüs.

Vaidlustuskomisjon leiab, et Hankija on jätnud üldse tähelepanuta selle, et Vaidlustaja on planeerinud Projektiplaani teatud tegevuste läbiviimist paralleelselt. Ei saa olla vaidlust, et projekti [Vaidlustaja ärisaladus] nädalale, millal peaksid toimuma Projektiplaani ridadel 11 ja 12 toodud tegevused, on Vaidlustaja planeerinud ka intervjuuaegade kokkuleppimise ja ettevalmistamise vastavalt Projektiplaani reale 15 ([Vaidlustaja ärisaladus] nädal) ning intervjuude läbiviimist kasutajagruppidega vastavalt Projektiplaani reale 16 ([Vaidlustaja ärisaladus] nädal).

Eeltoodust tulenevalt leiab vaidlustuskomisjon, et Hankija seisukoht, et Vaidlustaja pakkumuses (Projektiplaanis) on eelneva dokumentatsiooniga tutvumiseks ette nähtud liiga pikk aeg, ei ole õige.

20. Vaidlustaja ei nõustu Protokollis esitatud seisukohaga, et kasutajagruppide vajaduste selgitamiseks on jäetud 2 nädalat ning sellega alustatakse liiga hilja.

Vaidlustaja väidab, et Projektiplaani lähtuvalt on kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamiseks ettenähtud [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat ning sellega alustatakse [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal (Projektiplaani rida 13). Projekti [Vaidlustaja ärisaladus] ja [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal kaardistab Vaidlustaja koostöös Hankijaga kontaktisikute intervjuuerimise, valmistab intervjuud ette ning lepib kontaktisikutega kokku intervjuude toimumise ajad (Projektiplaani read 13 ja 15). Intervjuud toimuvad projekti [Vaidlustaja ärisaladus] ja [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal (Projektiplaani rida 16). Intervjuude läbiviimise järel koostatakse projekti [Vaidlustaja ärisaladus] ja [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal intervjuutulemustel põhinev kasutajate ootuste ja probleemide analüüs (Projektiplaani rida 17).

Vastuses vaidlustusele selgitas Hankija täiendavalt Protokollis esitatule, et Vaidlustaja poolt kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamiseks (intervjuude läbiviimiseks) planeeritud [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat, mis nähtub Vaidlustaja Projektiplaani realt 16 (nädalal [Vaidlustaja ärisaladus]) on intervjuueritavate hõivatust arvestades liiga lühike aeg ning plaan hakata intervjuusid kokku leppima vaid [Vaidlustaja ärisaladus] enne nendega alustamist (Projektiplaani rida 15) pole realiseeritav, kuna intervjuueritavad võivad olla välislähetustes, tegeleda intensiivselt muude teemadega jms.

¹ Vaidlustuskomisjon märgib, et allolev tabel ei sisalda kõiki Projektiplaani veerge vaid üksnes neid, mis vaidlustuskomisjoni hinnangul on praeguses vaidluses olulised.

21. Projektiplaani ridadel 13, 15, 16 ja 17 on vaidlusalused tegevused välja toodud järgmiselt²:
[Vaidlustaja ärisaladus]

Projektiplaanist nähtub, et Vaidlustaja on planeerinud kõik kasutajagruppide vajaduste välja selgitamisega (intervjuude läbiviimine kasutajagruppidega) seotud tegevused paralleelselt e osaliselt kattuvate tegevustena:

1) [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal toimub [Vaidlustaja ärisaladus] (Projektiplaani p 15), [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal [Vaidlustaja ärisaladus] (Projektiplaani p 16), seega on Vaidlustaja planeerinud, et [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal toimub veel [Vaidlustaja ärisaladus], kui samas [Vaidlustaja ärisaladus];

2) [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal toimub [Vaidlustaja ärisaladus] (Projektiplaani p 16), [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal [Vaidlustaja ärisaladus] (Projektiplaani p 17), seega on Vaidlustaja planeerinud, et [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal toimub [Vaidlustaja ärisaladus], kuid samas toimub juba ka [Vaidlustaja ärisaladus].

Eeltoodust nähtuvalt leiab Vaidlustaja, et kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamiseks on Projektiplaanis ette nähtud [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat (nädalad [Vaidlustaja ärisaladus]), mitte 2 nädalat, nagu märgib Protokollis Hankija.

22. Vaidlustuskomisjon nõustub Vaidlustajaga, et Hankija seisukohad Protokollis ning vastuses vaidlustusele on vastuolulised. Vastusest vaidlustusele ilmneb, et Hankija käsitleb Protokollis nimetatud *kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamisena* üksnes Projektiplaani p-is 16 nimetatud tegevust - intervjuude läbiviimine kasutajagruppidega, mis toimub [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal. Protokollis on Hankija leidnud, et kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamine algab liiga hilja, seega leiab Hankija, et intervjuud peaksid algama enne [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat. Samas on Hankija vastuses vaidlustusele leidnud, et Vaidlustaja on planeerinud liiga lühikese aja intervjuuaegade kokkuleppimiseks (vastavalt Projektiplaani p-ile 15 toimub see [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal ning järelikult on [Vaidlustaja ärisaladus] nädalat). Vaidlustuskomisjon leiab, et isegi, kui Vaidlustaja oleks kavatsenud alustada intervjuude kokkuleppimisega 1 nädalal ning alustaks [Vaidlustaja ärisaladus] nädalal intervjuude läbiviimisega, mis Protokollis järgi on Hankija hinnangul *liiga hilja*, jääks intervjuude kokkuleppimiseks ikkagi vaid 2 nädalat, mis Vaidlustaja vastuse kohaselt on *liiga lühike aeg* intervjuude kokkuleppimiseks.

23. Hoolimata eeltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et seoses kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamisega siiski esineb Vaidlustaja pakkumuses Protokollis osundatud puudus.

Vaidlustaja ei saa olla selles, et intervjuude läbiviimiseks on Vaidlustaja planeerinud üksnes 2 nädalat (Projektiplaani p-i 16 kohaselt nädalad [Vaidlustaja ärisaladus] ja [Vaidlustaja ärisaladus]). Arvestades eeldatavate intervjuueeritavate hõivatust, ei ole Hankija hinnangul (ning lähtuvalt tema kogemustest) nii lühikese ajavahemiku jooksul võimalik kõiki intervjuusid läbi viia, mistõttu Projektiplaani ei arvesta intervjuude läbiviimise perioodi reaalselt. Vaidlustuskomisjoni arvates on Hankija seisukoht põhjendatud. Vaidlustaja on küll väitnud, et kasutajagruppide vajaduste väljaselgitamine hõlmab lisaks intervjuude läbiviimisele ka kasutajagruppide väljaselgitamise ja intervjuuaegade kokkuleppimise (nädalad [Vaidlustaja ärisaladus]), kuid isegi kui lugeda eelnimetatud perioodid kasutajagruppide väljaselgitamise hulka, ei ole vaidlustusmenetluses esitanud sisulisi põhjendusi selle kohta, kuidas Vaidlustaja kavatab vajalikud intervjuud kasutajagruppidega läbi viia kahe nädala jooksul nagu näeb ette Projektiplaani p 16. Vaidlustaja väide, et intervjuusid tehakse vähe ning Vaidlustaja on veendunud, et neid on võimalik mahutada kahe nädalasse perioodi, on paljasõnalised.

24. Vaidlustaja ei nõustu Protokollis esitatud seisukohaga, et Vaidlustaja ajakava teostamine on ebarealistlik, kuna ajakavasse on märgitud ühe ärianalüütiku töötunnid 418 tundi 4 nädala jooksul. Vaidlustaja leiab, et Hankija väited ärianalüütiku ebareaalsest töökoormusest on ekslikud, kuna Vaidlustaja planeerib lisaks ärianalüütikule kasutada ärianalüüsi teostamisel lisaks ärianalüütikule ka Hankija meeskonda kuuluvat [Vaidlustaja ärisaladus]. Seega pole töökoormus mitte 418 tundi vaid oluliselt väiksem.

Vastuses vaidlustusele selgitab Hankija täiendavalt, et leidis ärianalüütiku eeltoodud töökoormuse järgmiselt - Projektiplaani ridadel 18, 19, 23 kuni 27 on ainsa rollina märgitud

² Vaidlustuskomisjon märgib taas, et allolev tabel ei sisalda kõiki Projektiplaani veerge vaid üksnes neid, mis vaidlustuskomisjoni hinnangul on praeguses vaidluses olulised.

ärianalüütik ning 4-nädalasel perioodil (nädalad [Vaidlustaja ärisaladus]) on vastava rolli koormusena kokku märgitud ülesannetega 424 tundi.

25. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja pakkumuse hindamisel Alakriteeriumi 2 alusel ei pidanud Hankija kuidagi mõistma ega eeldama, et tegevuste puhul, milles on peavastutaja rollis märgitud ärianalüütik, osaleb tööde tegemisel veel teisi isikuid. Seda järgmistel põhjustel:

1) Hindamismetoodikas on Alakriteeriumi 2 alusel 10 punkti andmise eelduseks muuhulgas märgitud, et [tegevuskavas] *Tegevused on nädalase täpsusega lahti kirjutatud (tegevus võib toimuda ka mitu nädalat, sel juhul tuleb märkida kui mitu nädalat), iga tegevuse juures on märgitud vastutav isik ja läbiviija(d)* [---] (vt käesoleva otsuse p 15). Sama nõue on Hindamismetoodikas kehtestatud ka Alakriteeriumi 2 alusel 20 ja 15 punkti andmiseks³.

Seega on kohustuslik alus Alakriteeriumi 2 alusel 10 punkti andmiseks, et iga tegevuse juures on märgitud vastutav isik ja läbiviija(d).

Vaidlustaja Projektiplaani Alakriteeriumi 2 alusel 10 punkti andmisel on Protokollis muuhulgas märgitud: [---] *Tegevused on nädalase täpsusega lahti kirjutatud, iga tegevuse juures on märgitud vastutav isik ja läbiviija(d)* [---]. Järelikult tuvastas või eeldas Hankija, et Vaidlustaja Projektiplaani selle nõudele vastab. Kui Vaidlustaja väidab vaidlustuses, et tegelikult osaleb teatud tegevustes lisaks Projektiplaanis märgitud ärianalüütikule teisi isikuid (läbiviijaid), võib tekkida küsimus Vaidlustaja Projektiplaani vastavusest eeltoodud nõudele, mida tuleb hindamisel arvestada. Igal juhul ei ole õige Vaidlustaja väide, et isegi, kui Vaidlustaja on ärianalüüsi osas jätnud märkimata kõik tegevuse läbiviijad, ei õigusta see hindamist madalamalt kui 20 punktiga;

2) üldjuhul on Projektiplaani ridadel, tulbas „Pakkuja vastutavad rollid“, märgitud rollidena peavastutaja ja kaasvastutaja(d). Ainult ridadel, kus peavastutajaks on Ärianalüütik (Projektiplaani read 6, 11, 12, 18, 19, 23, 24, 25, 26, 27, 36) ei ole kaasvastutaja(t)id märgitud. Seega ei nähtu Projektiplaani, et lisaks ärianalüütikule osaleb neil ridadel kirjeldatud tegevustes veel mõni spetsialist;

3) vaidlustuskomisjon ei nõustu Vaidlustajaga, et Hankijale pidi olema ilmne, et ärianalüütiku rolli täidab ka [Vaidlustaja ärisaladus] sellest, et Vaidlustaja on [Vaidlustaja ärisaladus] ärianalüüsi alase pädevuse välja toonud meeskonna koosseisu kirjeldavas osas, tõendades tema pädevust CV-s. Sellest, et isikul on oskused ja pädevus midagi teha, käesoleval juhul täita ka ärianalüütiku ülesandeid, ei saa järeldada, et isik osaleb hankelepingu täitmisel veel mingis konkreetsetes rollis, mida ei ole Projektiplaanis märgitud;

4) Vaidlustaja viited, et RHAD võimaldab, et hankelepingu täitmisel võib üks isik täita mitut erinevat rolli, on õiged, kuid vaidlust ei ole selles, et Projektiplaanis ei ole näidatud, et lisaks ärianalüütikule teeb ärianalüütikule omaseid tegevusi ka [Vaidlustaja ärisaladus] või mõni teine isik lisaks Projektiplaanis märgitud ärianalüütikule. Vaidlustaja väited ei veena vaidlustuskomisjoni, et Hankija oleks pidanud sellest Vaidlustaja pakkumusest mingil mõistlikul viisil aru saama. Alakriteeriumi 2 alusel hinnatakse Projektiplaani kvaliteeti, mis eeldab, et hindamisel olulised tingimused ilmnevad nimelt Projektiplaani ning neid ei tule otsida erinevatest pakkumuses esitatud andmetest neid tõlgendades;

5) vaidlustuskomisjoni arvates ei ole asjakohasel Vaidlustaja viited Lepingu lisale 1, mis võimaldab kaasata hankelepingu täitmisele rohkem projektimeeskonna liikmeid. Olukorras, kus Hankija hindab pakkumuses esitatud Projektiplaani, ei saa hakata argumenteerima seda, miks Projektiplaanis pole märgitud mingi tegevuse kõiki teostajaid, sellega, et hankelepingu täitmisele on võimalik teatud tingimustel kaasata teisi isikuid.

26. Käesoleva otsuse p-ides 20-25 esitatud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Vaidlustaja pakkumuses esineb kaks puudust, mille Hankija on Protokollis välja toonud Alakriteeriumi 2 alusel 10 punkti andmise põhjendusena.

Hindamismetoodikas kehtestatud skaala järgi võib pakkumust Alakriteeriumi 2 alusel hinnata 10 punktiga, kui [---] *Aja- ja tegevuskavas on ebakõlasid, nt mõne töö jaoks on planeeritud, kas põhjendamatult pikk või väga lühike periood, kuid esitatud ajakavaga on hankija hinnangul võimalik töö tähtajaliselt teostada.*

Kuna vaidlustuskomisjon nõustub Hankijaga, et Projektiplaanis esineb kaks puudust, siis leiab vaidlustuskomisjon, et Vaidlustaja pakkumuse hindamine Alakriteeriumi 2 alusel 10 punktiga on kooskõlas Hindamismetoodika ning asjas kindlaks tehtud faktiliste asjaoludega.

³ Alakriteeriumi 2 alusel 5 punkti andmise tingimustes on Hindamismetoodikas muuhulgas sätestatud [---] ja/või iga tegevuse juures ei ole märgitud vastutavat isikut ja/või läbiviijat(id) [---].

Kolmanda isiku pakkumuse hindamise põhjendatuse kontrollimine

27. Vaidlustaja on seisukohal, et Hankija on põhjendamatult hinnanud Kolmanda isiku pakkumust Alakriteeriumi 1 alusel 40 punktiga, kuna Vaidlustaja arvates pole tõenäoline, et Vaidlustajast oluliselt lühema kogemusega Kolmas isik suudaks pakkuda Hankijale sellist lisandväärtust, mille eest saaks Hankija tema pakkumusele Alakriteeriumi 1 alusel omistada 40 väärtuspunkti.

28. Hindamismetoodikas kehtestatud skaala järgi võib pakkumust Alakriteeriumi 1 alusel hinnata 40, 30, 20 või 10 punktiga. Pakkumust hinnatakse 40 punktiga järgmistel asjaoludel: 40 punkti: *Esitatu on eriliselt kõrgetasemeline ja silmapaistev, ületab hankija ootusi ja pakub töö realiseerimiseks olulist täiendavat lisaväärtust. Esitatud nägemus moodustab terviku, on arusaadav, põhjendatud ja realistlik. Kaalutud on alternatiive. Kaetud on projekti õnnestumiseks erinevad vaatenurgad, sh on esitatud arendusmetoodika ning ettepanekud nt kvaliteedi tagamiseks ja koostöö hoidmiseks. Plaani on arvestatud kuidas tagada jätkusuutlikkus hankija vaates, sh avaliku sektori eripäradest tulenevad vajadused ja nõuded. Pakkuja on hankija vajadusi igati mõistnud ja ootusi ületanud. Pakkuja on pakkunud välja omapoolseid asjakohaseid ning praktilise väärtusega täiendusi, mis toetavad töö eesmärkide saavutamist. Seeläbi on esitatud kirjeldus ületanud ootusi pakkudes lisaväärtust, mida hankija ei ole osanud algsesse ülesandepüstitusse kaasata.*

29. 27.12.2024. a RHR-i lisatud Kolmanda isiku pakkumuse hindamisprotokollis põhjendatakse Kolmanda isiku pakkumuse hindamist Alakriteeriumi 1 alusel 40 punktiga järgmiselt: [Kolmanda isiku ärisaladus]

30. Vastavalt Hindamismetoodikale hindab pakkumusi vähemalt kolmeliikmeline Hankija moodustatud hindamiskomisjon, kes annab väärtuspunktid konsensuslikult, lähtudes Hindamismetoodikas kirjeldatud kriteeriumidest (vt käesoleva otsuse p 13). Vaidlustaja vaidlustab sisuliselt seda, kas Kolmanda isiku pakkumuses esitatud projektijuhtimise meetoodika, mida hinnati Alakriteeriumis 1 on (Hankija hinnangul) eriliselt kõrgetasemeline ja silmapaistev, ületab Hankija ootusi ning pakub Hankijale olulist lisaväärtust, ning väärrib (ei vääri) seetõttu hindamist 40 punktiga (maksimaalsed punktid).

31. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et pakkumuste hindamine maksimumpunktidega (40 punkti) Alakriteeriumi 1 alusel on punktide andmise kirjelduse sõnastuse kohaselt (vt käesoleva otsuse p 28) sedavõrd subjektiivne ning määratletud eelkõige läbi selle, milline veendumus Hankijal pakkumust hinnates tekib, et pakkumuse hindamise põhjendatuse täielik kontroll selle alakriteeriumi alusel on objektiivselt võimatu. Vaidlustuskomisjonil on võimalik kontrollida vaid faktilisi asjaolusid, kuid mitte selliseid hinnanguid, nagu: *Esitatu on eriliselt kõrgetasemeline ja silmapaistev, ületab hankija ootusi ja pakub töö realiseerimiseks olulist täiendavat lisaväärtust, Pakkuja on hankija vajadusi igati mõistnud ja ootusi ületanud, Pakkuja on saanud suurepäraselt aru hankija vajadustest [---], Pakkuja on pakkunud välja omapoolseid asjakohaseid ning praktilise väärtusega täiendusi, mida hankija ei ole osanud algsesse ülesandepüstitusse kaasata [---], millest pakkumuse hindamine tegelikult sõltub (vt käesoleva otsuse p 29).*

Vaidlustuskomisjon ei saa hinnata Kolmanda isiku pakkumust Hankija asemel.

32. Vaidlustuskomisjon kontrollis Kolmanda isiku pakkumusest Hankija poolt Kolmanda isiku pakkumuse Alakriteeriumi 1 alusel 40 punktiga hindamisel põhjendustena välja toodud faktiliste asjaolude - [Kolmanda isiku ärisaladus] - esinemist ning veendus, et need on Kolmanda isiku pakkumuses välja toodud. Seda, kas pakkumus ületas sellega Hankija ootusi ja vajadusi vms vaidlustuskomisjon kontrollida ei saa, sest sellega asuks vaidlustuskomisjon õigusväliste standardite järgi Hankija otsuse põhjendatust hindama, astudes seega Hankija asemele.

Tuvastatud faktilistest asjaoludest lähtudes leiab vaidlustuskomisjon, et Kolmanda isiku pakkumuse hindamine Alakriteeriumi 1 alusel on toimunud kooskõlas Hindamismetoodika ja faktiliste asjaoludega.

33. 16.01.2025. a esitatud täiendavates seisukohtades on Vaidlustaja seadnud kahtluse alla Kolmanda isiku pakkumuse 7 punktiga hindamise põhjendatuse alakriteeriumi Töö läbiviimise meetoodikaga ja läbiviimisega seotud riskide ning nende maandamiseks vajalike tegevuste kirjeldus (edaspidi Alakriteerium 3) alusel. Vaidlustaja arvates ei ole 7 punkti

omistamine põhjendatud, kuivõrd Kolmanda isiku pakkumuse hindamisprotokollist nähtub, et Kolmanda isiku pakkumuses esineb mõningaid puudujääke või ebatäpsusi. Vaidlustuskomisjon Vaidlustajaga ei nõustu.

34. Hindamismetoodikas kehtestatud skaala järgi võib pakkumust Alakriteeriumi 3 alusel hinnata 10, 7, 4 või 1 punktiga. Pakkumust hinnatakse 7 punktiga järgmistel asjaoludel: HEA 7 punkti: *Esitatu vastab igati hankija ootustele, lähenemine on eesmärgipärane ja arusaadav ning kirjeldatu vastab hankija ootustele. Väljapakutud maandamismeetmed on realistlikud ja need on piisavad olulisemate probleemolukordade lahendamiseks. Riskide kirjeldus on põhjalik ja läbimõeldud, hinnatud on erinevate riskide olulisust ja esinemistõenäosust, lisatud on vastutavad isikud. Välja on pakutud realistlikud maandamismeetmed. Riskianalüüs hõlmab piisaval määral töö metoodilist lähenemist, sh on välja toodud: 1) Projekti peamiste põhimõtete ja meetoditega seotud riskid, hinnangud riskide olulisusele ja esinemise tõenäosusele ning riskide maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud; 2) Kaasamisega seotud riskid, hinnangud riskide olulisusele ja esinemise tõenäosusele ning riskide maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud; 3) Meeskonnaga seotud riskid, hinnang riski olulisusele ja esinemise tõenäosusele ning riski maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud; 4) Aja- ja tegevuskavaga seotud riskid, hinnang riski olulisusele ja esinemise tõenäosusele ning riski maandamise meetmete kirjeldus ja vastutavad isikud. Tulenevalt kavandatud metoodikatest on pakkuja kirjeldanud täiendavaid hankija poolt aktsepteerimist leidvaid võimalikke riske, nende maandamismeetmeid, mis võimaldavad töö eesmäärke efektiivsemalt saavutada.*

35.12.2024. a RHR-i lisatud Kolmanda isiku pakkumuse hindamisprotokollis põhjendatakse Vaidlustaja pakkumuse hindamist Alakriteeriumi 3 alusel 7 punktiga järgmiselt: [Kolmanda isiku ärisaladus]

36. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija on hinnanud Kolmanda isiku pakkumust Alakriteeriumi 3 alusel põhjendatult 7 punktiga. Vaidlustuskomisjon mõistab Hankija põhjendusi nii, et hindamisprotokollis välja toodud puudus, et [Kolmanda isiku ärisaladus] on esitatud põhjendamaks seda, miks Kolmanda isiku pakkumust ei saa selle alakriteeriumi alusel hinnata maksimumpunktidega (10 punkti). Hankija mõõnab, et Kolmas isik on pakkumuses kirjeldanud ka täiendavaid hankija poolt aktsepteeritavaid riske ja maandamismeetmeid, kuid leiab, et on veel selliseid (täiendavaid) riske, mis Hankija arvates oleksid võinud kajastamist leida, mistõttu Kolmanda isiku pakkumus vastab Alakriteeriumi 3 punktide andmise skaalal 7 punkti andmise kirjelduse viimasele lausele: Tulenevalt kavandatud metoodikatest on pakkuja kirjeldanud täiendavaid hankija poolt aktsepteerimist leidvaid võimalikke riske, nende maandamismeetmeid, mis võimaldavad töö eesmäärke efektiivsemalt saavutada, kuid ei vasta 10 punkti andmise kirjelduse viimasele lausele: Tulenevalt kavandatud metoodikatest on pakkuja kirjeldanud mitmeid täiendavaid hankija poolt aktsepteerimist leidvaid võimalikke riske, nende maandamismeetmeid, mis võimaldavad töö eesmäärke efektiivsemalt saavutada.

37. Käesoleva otsuse p-ides 27-36 esitatud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija on hinnanud Kolmanda isiku pakkumust Alakriteeriumi 1 ja Alakriteeriumi 3 alusel kooskõlas Hindamismetoodikaga ja asjas kindlaks tehtud faktiliste asjaoludega.

38. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija on õiguspäraselt hinnanud Vaidlustaja pakkumust Alakriteeriumi 2 alusel 10 punktiga ning Kolmanda isiku pakkumust Alakriteeriumi 1 alusel 40 punktiga ning Alakriteeriumi 3 alusel 7 punktiga. Kuna Hankija on Vaidlustaja ja Kolmanda isiku pakkumust õigesti hinnanud, on Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks, käesolevas vaidluses esitatud asjaolusid arvestades, kooskõlas RHS § 117 lg-ga 1 ning alus selle kehtetuks tunnistamiseks puudub.

Vaidlustusmenetluse kulud

39. Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuuluvad vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 3 ja 8.

39.1. Hankija ei ole esitanud taotlust lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks.

39.2. Kolmas isik, kes vaidlustusmenetluses osales Hankija poolel, on esitanud tähtaegselt

taotlused lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks Vaidlustajalt kogusummas 1800 eurot (käibemaksuta), 10 tunni õigusabi osutamise eest, tunnihinnaga 180 eurot.

Vaidlustuskomisjon leiab, et asja keerukust ja materjalide mahukust silmas pidades on Kolmanda isiku lepingulise esindaja kulud täies ulatuses põhjendatud ning need tuleb Vaidlustajalt välja mõista. Kolmanda isiku sisulist osalemist vaidlustusmenetluses on piiranud asjaolu, et vaidlus on suures ulatuses Vaidlustaja ärisaladusega ketud asjaolude üle.

39.3. Vaidlustaja kulud vaidlustusmenetluses jäävad Vaidlustaja kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)
Taivo Kivistik